SANAL
OĞDEK

HAFTALIK KAĞITTAN DERGİ 15 OCAK 1999 YIL: 1 SAYI: 2 FİYATI: (KDV'Lİ) 200 BİN LİRA

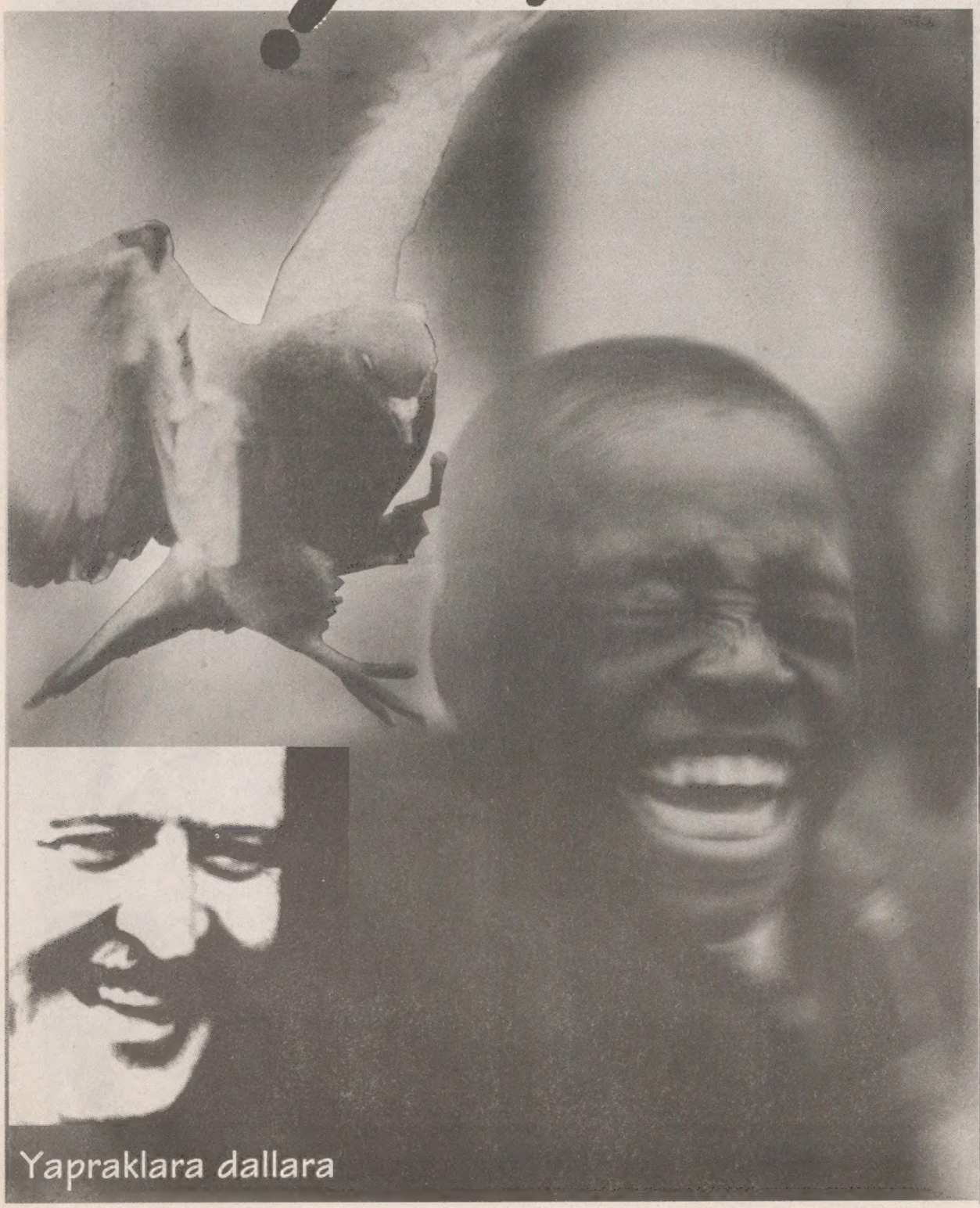

Yapraklara dallara

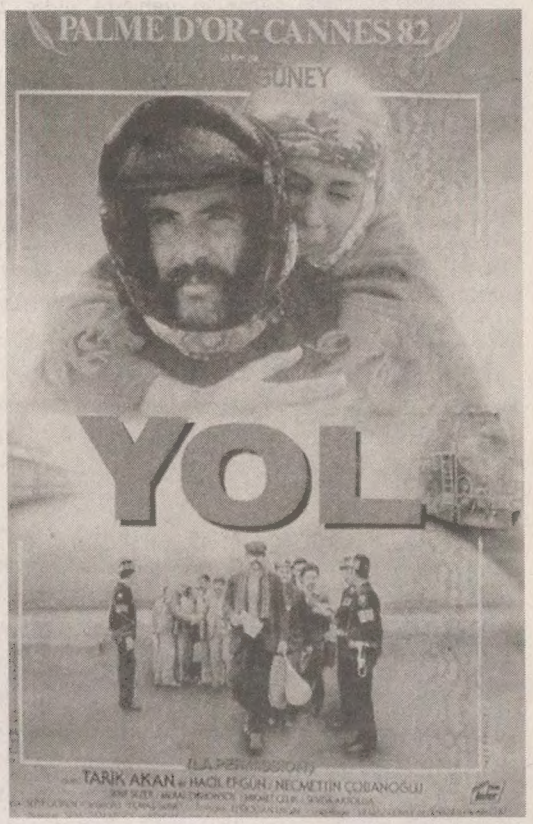

"YOL" ARTIK ÖZGÜR

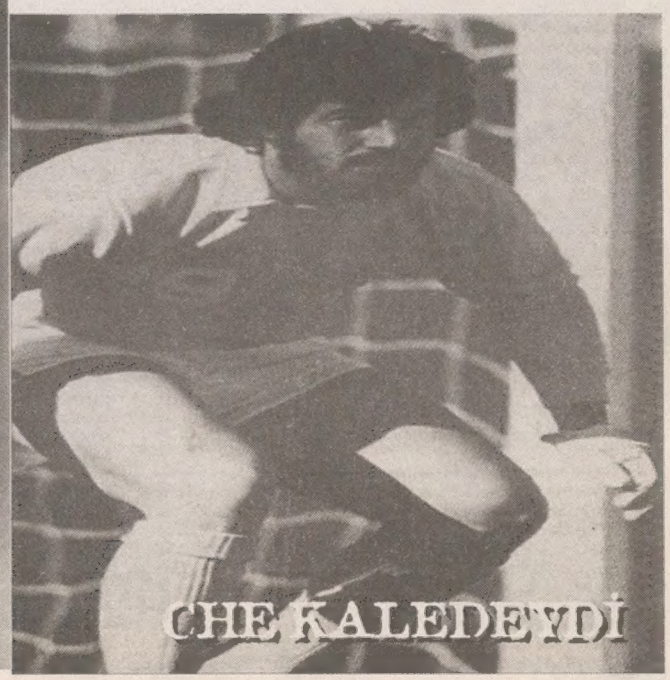

CHE KALEDEYDİ

"YOL"UNUZ AÇIK OLSUN

"YOL"UNUZ AÇIK OLSUN

PALME D'OR - CANNES 82

YILMAZ GÜNEY

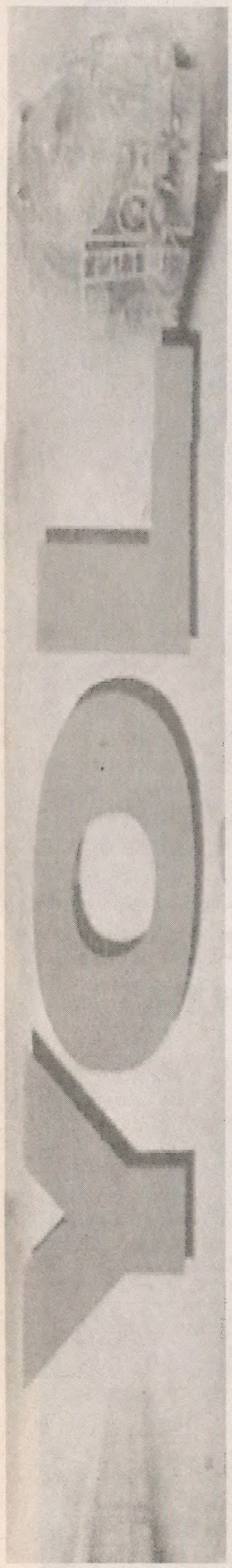

20 yıla yakın bir süre sonra ayrı düşülmüş bir sevgiliye kavuşur gibi... Salkım saçak bir türkü gibi... Çok uzak çok uzak bir liman gibi.. Yılmaz Güney'in son ve en güçlü soluğu "Yol" Türkiye'de yol aldı. Bizi de sevindirdi. Soluğu Güney Vakfı'nda Fatoş Güney'in yanında aldık. Bastık teybimizin tuşuna ve son yılların özlemini dinledik...

Kendi ülkesine yasaklı kaç film var acaba? Ülkesinin insanlarını anlatıp, kendi insanına ulaşamayan, kaç film çekilmiştir? Artık 'Yol'umuz açık. Senaryosunu Yılmaz Güney'in yazıp, Şerif Gören'in de yönettiği film, 17 yıl aradan sonra tekrar seyircisiyle buluşuyor.

Film, Yılmaz Güney Kültür ve Sanat Vakfı ve Fatoş Güney'in çabalarıyla İmaj stüdyolarında dublajı, müziği ve efektleri yenilendi. Film Şubat sonunda Türkiye'de gösterime girecek.

1982 yılında Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye ödülünü, Costa Gavras'ın 'Kayıp' filmiyle paylaşan 'Yol', dünyanın birçok ülkesinde gösterilmesine ve ödül almasına rağmen, kendi ülkesine, kendi insanına yasaklıydı.

Yılmaz Güney'in 1981 yılında Kayseri Cezaevi'ndeyken kaleme aldığı hikaye, Fatoş Güney'in deyimiyle 'hikayeden de öte destan', 11-12 genç insanın gerçek yaşamını anlatan ve o bağlamda da yaşanılan ülkenin sosyal, siyasal gerçeklerine de iniliyordu. Film, biraz karmaşıklık yaratacağı düşüncesi ile öyküsü anlatılacak olan kişilerin sayısı azaltılır. İlk başta, iki film halinde çekilmeyi düşünülse de, bunu gerçekleştirememeyince 5 öykü halinde film bitirilmiş. Yol, yarı açık cezaevinden bir haftalığına izne çıkmış beş mahkumun yol hikayesi. Otobüs ve trenlerde süren yolculuk boyunca, mahkumların yaşam öyküleri anlatılıyor. Filmin yasaklanmasına sebep ise, Kürdistan sınırını gösteren tabelaların belirmesi.

Müziklerini Zülfü Livaneli'nin yaptığı, Tarık Akan, Şerif Sezer, Halil Ergün, Necmettin Çobanoğlu, Hikmet Çelik ve Tuncay Akça'nın rol aldığı filmin yapımcılığını Güney Film, Cactus filmi, editörlüğünü Yılmaz güney, Elizabeth Welssch, kameramanlığını ise Erdoğan Engin üstlenmiş. Filmin seslendirilme aşamasında Halil Ergün, Müşfik Kenter, Nilüfer Akbal, Rutkay Aziz ve Şerif Sezer gibi isimler görev alıyor.

Sinema tarihimizde geniş halk kitlelerine inebilen ve bizim hep çirkin kralımız olan Yılmaz Güney'in filmleri hayattan gerçek kesitler sunuyor. En büyük acısının, filmin ülkesinde gösterilmemesi olduğunu belirten Fatoş Güney, "Engellemelerle acım daha da arttı. Her yerde ödül aldı ama yurtta gösterilmedi. Desteklenmesi ve yeniden yapılması gerekiyordu." dedi.

Yılmaz Güney benim için hep hayatan gerçek kesitler içeriyordu... Bütün kahramanları onun gerçek hayatta vardırlar. Seyit Ali Kayseri Cezaevi'nde yanıbaşında yatıyordu.. Umut babasının hikayesidir. Yılmaz Güney eşim olmayabilirdi ama ben yine ben ona aynı şekilde hayran olurdum. Tanımasaydım... Şerif Sezer; Yol benim sinematografik yaşamımda çok önemli bir nokta.. Benim ikinci filmim. Fotoğraflarımdan.. Isparta cezaevi.. Ben telefon aldım Tarık Akan bana sen bu filmde oynuyorsun dedi... O kadar heyecanlanlandım ki.. Senaryoyu okudum.. Daha önce Erden Kral teklif etmişti gelemem demiştim. İlk sahnede ahırda çekildi. Çok etkilendim. Bizim kadınımızın yaşamı acılarla dolu. Şimdilerde filmin yeniden seslendirmesi yapılıyor. Senaryoyu yeniden okuyorum ve gözyaşlarımı tutamıyorum, akıyor... 17 yıl sonra ağlıyorum... Sürü'den Umut'a tüm eski filmleri gördüm.. Yılmaz Güney çok iyi bir artist ve yönetmendir. O'nu kelimelerle anlatmak çok zor... Filmi hep beraber yaptık şimdi hayal gibi her şey...

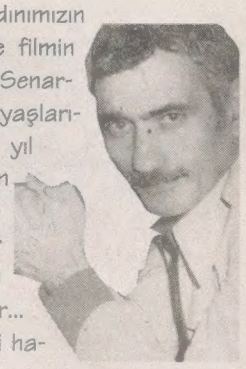

Yılmaz Güney gibi bir insanın projesinde yer almanın gururunu taşıyorum... Ama beni Bodrum'da Japon turistler tanıdı Türk'ler tanımıyor. Bu da üzücü...."

Filmin oyuncularından Halil Ergün, "17 yıl sonra seyircisiyle buluşan film, oyuncu için ne mana ifade ediyor bilmiyorum ama Türkiye için çok önemli olduğunu düşünüyorum. Yasaklanan, kendi insanına ulaştırılamayan, kendi insanını anlatıp, kendi insanına yasaklanan film, içimi burkuyor. Yılmaz Güney geniş kitlelere ulaşma yolunda iyi bir yönetmendi. Onunla aynı heyecanı yaşıyorum. 17 yıl sonra dublaj yaparken, o ilk anki heyecanı yaşadım. O zamanki koşullar ve ben o dönem 12 Eylül hapishanelerinde yattıktan sonra çekilmişti film. Benim o zamanki ruh halim ve de çok gençtim. Filmi tekrar yaparken, bu filmde emeği geçen diğer insanlarla birlikte aynı heyecanı yaşadığım için çok mutluyum" diyerek duygularını anlattı.

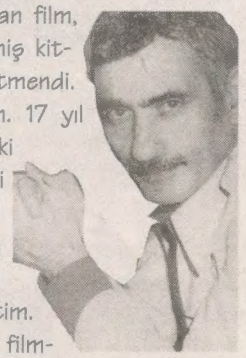

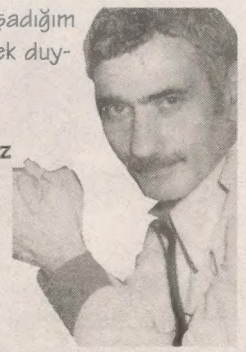

Acılar, azalırken; Yol'umuz hep açık olacak...

Ramazan deyip geçmeyin yaradan şükreyleyin rahmet ayıdır bu ay nefsinize sabreyleyin (Dini öğüt) / Altın Rehber 1990'da daha kapsamlı daha etkili daha farklı (Altın Rehber) / **Uzakta bir sardunya açar ve türkü olurken çocuk ağzında (Mehmet Çetin)** / Her ağaç diken milletin manevi kütüğüne yeni bir vatandaş kazandırmış gibi sevinç ve gurur duymalıdır (Nurettin Artan) / **Her günüm Leylaaa, her günüm Leylaa...**

ŞİİRDE PEŞREV OLMAZ NE ÇIKARSA NAZIM

Sezai SARIOĞLU

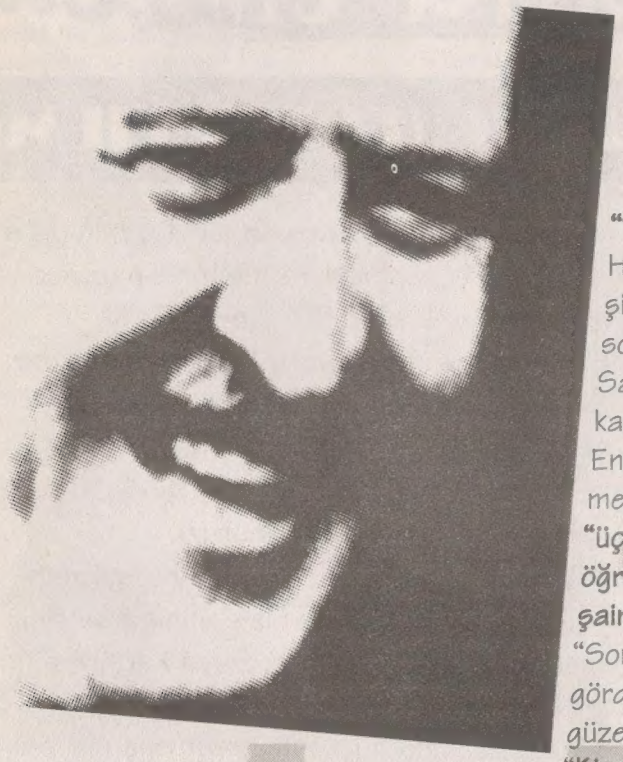

Nazım

"1902'de doğdum / doğduğum şehre dönmedim bir daha / geriye dönmeyi sevmem"
Hepimizin küçük adıyla, nesir adıyla çağırdığı biridir, dikkat!.. Yeryüzü şairidir, akranımızdır, şiirlerini, mitinglerimizde slogan olarak okuduğumuz, dizelerini politik alıntı olarak yürürlüğe soktuğumuz, aşık olduğu kadınlara aşık olduğumuz bizim Nazım'dan söz ediyorum, dikkat!.. Saman Sarısı şiirinden, "sen mutluluğun resmini yapabilir misin Abidin? / İşin kolayına kaçmadan ama" dizelerini hiç kimse görmeden duvarlara yazsam dikkat!.. Kübalı çocuklar, Enternasyonel marşıyla çaçaçayla, sambayı, paçangayla Fidel'i ve Che'yi birlikte meşkediyorlarsa dikkat!..
"üç yaşımda Halep'te paşa torunluğu ettim / on dokuzumda Moskova'da komünist üniversite öğrenciliği / kırk dokuzumda yine Moskova'da Tseka-Parti konukluğu / Ve on dördümden beri şairlik ederim..."
"Somos sosyalistas palante palante" diyorsam dikkat!.. "çok şükür çok şükür bugünü de gördüm ölsem de gam yemem, gayrının resmini yapabilir misin üstad" dizelerini, alıntı bakışlı bir güzele söylesem dikkat dikkat!..
"Kimi insan otların kimi insan balıkların çeşidini bilir / ben ayrılıkların / kimi insan ezbere sayar yıldızların adını / ben hasretlerin"
O, belki de yolun ve yolculukların bilgisi ve bilinciydi dersem dikkat!.. "Yol bir kafiye arar ve bulur dönemeçlerin benzerliğinde" dersem ayrıca dikkat!..
"Hapislerde de yattım büyük otellerde de / Açlık çektik, açlık grevi de içinde ve tatmadığım yemek yok gibidir"
Hapishanelerden söz edersem, nam-ı diğer (c)ezaevlerini tukaka diye tarihe ve talihe şikayet edersem dikkat!.. Bir tarihi insan gibi yaşamak güçtür sevgilim, bir tarihi insan gibi tamamlamak güçtür" diye çalıntı dizeler aktarsam kereler ve dikkat!..
"Otuzumda asılmamı istediler / kırk sekizimde barış madalyasının bana verilmesini / verdiler de"
Nazım'ın ismini duyuyorsanız dikkat!.. Onu seviyorsanız yine dikkat!.. Şairseniz ve onu sevmiyorsanız, kerelerce dikkat!.. Onun şiirleri içinde, yolculuğa ve solculuğa çıkarsanız ayrıca dikkat!..
Onun şiirlerinden birini sevgilinize ilan-ı aşk icabı söyleyecekseniz, özel olarak dikkat!.. Solculuktan ve yolculuktan zarar gelmez dersem yine dikkat!
"Lenin'i görmedim nöbet tuttum tabutunun başında 924'de / 961'de ziyaret ettiğim anıtkabri kitaplarıdır"
Birgün, ikibaşımıza, üçbaşımıza, düşbaşımıza oturup ve rus votkası içiyorsak dikkat!.. Hayallerimizde cimri olmayalım, Yesenin'den, Mayakovski şiirler okuyorsak ve hala içimizdeki devleti kapı dışarı etmemişsek dikkat!.. O saat, profesyonel evrimci bir ihtiyar elinde balalayka ile bize, "devlet ve ihtiyar" kitabından aşk şiirleri okumaya çalışıyorsa dikkat dikkat!..
"partimden koparmaya yeltendiler beni / sökmedi / yıkılan putların altın da da ezilmedim"
Yönetmek ve yönetilmek ayıptır dikkat!.. Beraber düş görmek serbesttir dikkat!.. İşbölümü ve düşbölümü serbesttir dikkat!.. Demokratik merkeziyetçilik yaşlandı dikkat!.. Demokratik merkeziyetçilik revaçta dikkat... Nazım'a, tüzük ve program gereği pişpirik oynuyorsanız ve merkez komite suratlı birileri sizi tek bacak üstünde durma cezası verdilerse dikkat! Amaçları araçlara dönüştürenlere dikkat!.. Nazım'ı parti şairi / devlet şairi sayanların iki gözü devlet olsun dikkat!..
"yazılarım otuz kırk dilde basılır / Türkiye'mde Türkçemle yasak"
Bütün devletlerin okuması yazmaları yoktur dikkat!.. Nazım, "uykusuz Türkçe" ile uyanık şiirler yazmıştır dikkat! Ve çeliğe Nazım verildi dikkat!..
"ama sevdalandım altmışıma yakın / sözün kısası yoldaşlar / bugün Berlin'de kederden gebermekte olsam da / insanca yaşadım diyebilirim"
Aşkta havalar iyi dikkat!.. "Aşk iki de bir, bir de iki olmaktır" dikkat!.. Politika ilkede bir olmaktır yine dikkat!.. Aşk'a devlet olunmaz dikkat! Aşkta devlet olunmaz kerelerce dikkat! Aşkta peşrev olmaz ne çıkarsa ayrılık, ilaveten dikkat!.. Aşkiya Nazım'a, sevgili dayanmaz dikkat!..
"ve daha ne kadar yaşarım / başımdan neler geçer daha / kim bilir."
Hem nesir yaşamış, hem Nazım yaşamış dikkat!.. Rast yaşamış, hüzzam yaşamış, lirik yaşamış dikkat!.. Zaman Sarısı bir şairdir dikkat!..
Şiirde peşrev olmaz ne çıkarsa Nazım!..
Dikkat! Nazım var!.. Dikkat!.. Dikkat!.. Dikkat!..

Seni düşünmek güzel şey ümitli şey/ dünyanın en güzel sesinden en güzel şarkıyı dinlemek gibi bir şey / Fakat artık ümit yetmiyor bana / ben artık şarkı dinlemek değil / şarkı söylemek istiyorum / şarkı söylemek istiyorum / Açılır başımın üzerinde büyük laciverdi bahçem / asilolan hayattır beni unutma Hatçem / seviyorum seni ekmeği tuza banıp yer gibi / elime geçen posta paketini neyin nesi belirsiz bir telaşla açar gibi / seviyorum seni

Küçük İskender said that...

göz muayenesi

mavi

Gözleri, büyük maviydi; yarım kalan bir telefon konuşması gibi bakıyordu. O gece sabaha kadar dağın eteklerindeki balıkçı meyhanesinde oturup nihavent makamı şarkılar dinledik hiç konuşmadan. Bir ara ayaklandı; cam kenarına gidip kulübenin yanındaki göle baktı uzun uzun. Balık olmak istedi sanki. Balık olup o karanlık sulara dalıp uzaklaşmak.
Uzaklaşıp gitmek.
Hesabı ben ödedim.

yeşil

Gözleri, büyük yeşildi; bir yangına girip annesini kurtaran çocuk gibi bakıyordu. O gece sabaha kadar bir arkadaş evinde, salonda cebir problemleri çözdük hiç konuşmadan. Bir ara ayaklandı; cam kenarına gidip binanın yanındaki camiinin minarelerine baktı uzun uzun. Din adamı olmak istedi sanki.
Din adamı olup kayıplara karışmak. Kayıplara karışıp delirmek.
Sınavdan o geçer not aldı.

kahverengi

Gözleri, büyük kahverengiydi; eski Türk filmlerindeki çılgın aşıkların duvarlara astıkları dev sevgili resimleri gibi bakıyordu. O gece sabaha kadar bir otel odasında yanyana yattık hiç konuşmadan. Bir ara ayaklandı; cam kenarına gidip otelin yanındaki pavyona baktı uzun uzun. Neon ışığı olmak istedi sanki. Neon ışığı olup patlamak. Patlayıp bir adı söndürmek.
Resepsiyona anahtarı ben teslim ettim.

ela

Gözleri, büyük elaydı, kesilmiş bilek gibi bakıyordu. O gece sabaha kadar geçen gemileri saydık bir teras katında hiç konuşmadan. Bir ara ayaklandı; cam kenarına gidip sahile baktı uzun uzun. Bir deniz kabuğu olmak istedi sanki. Deniz kabuğu olup bir sesi saklamak. Bir sesi saklayıp sırra dönüşmek.
Bir sırra dönüşüp unutulmak.
Gerçek sayıyı bir ben biliyorum.

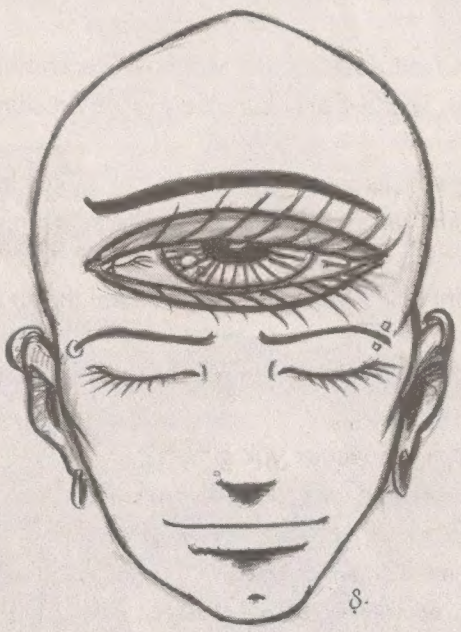

siyah

Gözleri, büyük siyahtı; köpürmüş kirli kan gibi bakıyordu. O gece sabaha kadar ağladık sokaklarda, esrar içip hiç konuşmadan. Bir ara ayaklandı; duvar dibine konmuş çerçeve camlarının yakınına gidip sivri kenarlarına baktı uzun uzun. Bir cinayete kurban gitmek istedi sanki. Kurban olup bir suçluyu aklamak. Bir suçluyu aklayıp bir günahtan arınmak.
Alnıma on iki dikiş atıldı.

lacivert

Gözleri, büyük lacivertti; kardeşi tarafından parçalanmış bir köpekbalığı gibi bakıyordu. O gece sabaha kadar nöbetçi bir kahvede pişti oynadık hiç konuşmadan. Bir ara ayaklandı; kapının önüne, cam kenarına gidip karşı kaldırımda birbirini bıçaklayan adamlara baktı uzun uzun. Bir bıçak darbesi olmak istedi sanki. Bir bıçak darbesi olup ölümcül yaralar bırakmak. Ölümcül yaralar bırakıp sadede gelmek.
Bütün piştileri o yaptı.

ÜNLÜ AŞK ŞİİRLERİ

emre

E ski bir saat durmuş aşkın en olmadık yerinde
M ütemadiyen uzatmaları oynayan bir karanlık belki de
R üya değil heves hiç değil! yalnızca hayattan ölüme bir pas!
E msali olmayan bir kaza gibi geçecek ellerinden ellerime veda!

B urada lafı uzatmak, dokuz kusurlu hareketten bir tanesi;
E cel gibi, bir resme dokunmak gibi, kana kimlik sormak gibi!
L üzumsuz bir röveşatayla ayı ağlara göndermek sanki
Ö lümüne, diyorum, bazı adamlar kimi zaman jilet yutarlar
Z ehre bulanır korkunun orta sahası
O sancıdır kalbin taca çıkması; Yaşanılanlar
G ole giderken düşürülen futbolcunun sedyeyle oyundan alınması
L alelere kırmızı kart, dağlara sarı
U sul usul yaklaşan bir sevdada, yüzdü yüzlük
bir penaltı hatırası!

Ocak 1999

EXIT MUSIC (FOR A FILM)

Tüketiciyi koruyan, tüketileni kollamayan bir düzenin orta yerine kurulmuş masada seninle bir kadeh rose şarap içmeyi teklif etmeme ne dersin?! Birbirimize DJ'lik yaptığımız karanlık evlerin arka balkonlarında yetiştirdiğimiz özel bitkiler eşliğinde. Özel bitkilerin özelleştirdiği bedenler eşliğinde. Kara bayrak açarak yürüdüğümüz 1 Mayıs mitinglerinde içimizi ürperten o büyük coşku eşliğinde. Hiç değilse belki böyle, biz de ölünce iyi adam oluruz!
Uzayda kenetlenen iki el düşün örneğin. Uzayda kenetlenen dudakları. Yatağa düşmüş bir çift zarız biz seninle örneğin. Hepyek gelen bir yanımız var sokağa karşı. Suya karşı. Göğe karşı. Toprağa karşı. Düelloda kullanacakları silahı seçemedikleri için birbirlerini yine düelloya davet eden iki salağız biz seninle örneğin. Bunda kırılacak bir şey yok!
Elde edemediklerine duyduğun özlemi, tutkuyu hatırla. Sahiplendiğin anda kaybolur giderler sanki. İŞTE! ZAMAN DA ÖYLE! Kolundan, duvarından, başucundan, cep telefonundan, bilgisayarından saati, takvimi eksik etmeyen insanoğlu, zamanın kıymetini unutmuş. Xuasimado, saat takmaz. Cyrano da Berjarak'ın saatli maarif takvimini gören olmamıştır. Zaman'ı harcarken Zaman'a veryansın eden, Tarih'i tarifsiz, kişiliksiz, içi boş bırakan sevgililer yığını! Müsrif et yığını! Sen de yığınlar arasında bir yığıntısın aslında! Senin talan edilmiş hayatında dolaşırken, aptal bir turist gibi 'oh my god'! diyesim geliyor. Bunda gücenecek bir şey yok! Çünkü, genç oluşunu birikimsizlikle, deneyimsizliğini ukalalıkla, anarşizmi serserilikle karıştırıyorsun. Bu saçma sapan mix'e bir de utanmadan kimlik adını veriyorsun. Game Over, bir tanem! Game Over!
Game Over yoksa İskender Över ya da! Ya da küçük İskender' Gel, otur. Biraz konuşalım seninle. Suyun, gökyüzünün neden mavi olduğunu tartışalım örneğin. 'Tavuk mu yumurtadan çıkar, yumurta mı tavuktan' meselesi yerine uyumanın anlamını anlamsızlığını, Uyku Felsefesi'ni gündeme getirelim örneğin. Sen sık sık bana benden korktuğunu söyle! 'Düşlerimin arasına girmiş hayat parçacıklarını çıkarttığım bir kürdansın sen', sen de bana! Başını dizlerime daya! Kollarını belime dolayıp belimdeki ince tüylerle oyna! Yani bir şeyler yap! Yani bir şeyleri bir şeylerle tanımlama! Çakalları düşün! Böcekleri düşün! Bir atın yüzüne konan sineklerin tavrını düşün! Kuş uçmaz kervan geçmez bir köysem eğer, okul ol bana! Sultan da sayılsan, tırmanarak çık tahtıma!
Rose şarabın yanında dayak mı yemek istersin, biraz daha aşık olmak mı acama?!

Anlayana güzeldir gül de şarap da; sarhoşluk ne demektir sarhoş olmayan için? yüreği ve cesabi dolu olmayan kişi tadını bilir mi hergeyden geçmenin? (Ömer Hayyam) / Desene biz de ....lecekler arasına karıştık (Neyzen Tevfik) / **Ete küfretme Leo kardeş... (Kazancakis-Allahın Garibi)** / ölemi yeaa! (Ayu Memet) / **Beni öp sonra doğur beni (Cemal Süreya)** / Aklıma bile gelmezdi (Arif Damar, Ağıt) / **ne?**

ASLA YAŞANAMIYACAK HİKAYELER

ŞİVAN'99

sen-de-lemeler-²

Birdal Tezer

- yeşil çakmağımın taşıydın sen
  bittikten sonra
  kalan gazın hiçbir önemi yoktu
  hele hele vakit geceyarısıyken
- cebimdeki bozuk paralarımdan sen
  toplamın en küçük kağıt parayı bulmuyordu
  ama ağırdın
- kendimi en sevdiğim fotoğrafımdın sen
  ama yanımda yoktun
- küçük not kağıtlarımdın sen
  masamın üzerinde her tarafa dağılmış
  ne yapacağımı bilmediğim için
  toparlayamadığım
- 89. dakikada yediğim goldün sen
  aykut kocaman,
  nasıl koydu aykut kocaman hey!
- paslı ve küflü açacağımdın sen
  seninle açıyordum
  seni düşünürken tükettiğim biraları
- şehirlerarası en çok aradığım numaraydın sen
  sanki 236 ile başlıyordu
  ve başında sıfır vardı
- rüya tabirleri kitabımdın sen oradaki bütün

rüyaları görmüştüm
daha basılmadan önce
- ardarda sigaralar öldürdüğüm kül tablasıydın sen
eskimiş, yara almış, kırılmış
sanki artık sigara taşımaktan yorulmuş
- dağınık yatak çarşafımdın sen
hayatımda her şeyi düzelttim de
.....
- yıllardır bozuk daktilomdun sen
yorulma otur, kendini çürüt
ben sendelemelerimi sen olmasan da yazabilirim
- babaannemden kalma zilli
saatimdin sen
"bizi"hiç
uyandıramamıştın
sonra da çalmadın zaten
- henüz kırtasiyedeki o
albenili albümdün sen
hani fotoğraflarımı
toparlayacaktın?
nasıl bir espriydin sen
karikatürün bile komik değil
trajikomikti
ne kadar kötüsün sen
bu şehri terketmiştin
bir haber bile vermeden...

BİZİM DE ORHAN ABİMİZ VAAAR

bidicep

Aloo duyuyor musun?, şarjım bitiyor.
Burda her üç kişiden birinin elinde Orhan Pamuk var. Bu iyi bi şey mi? Yoksa kötü bi şey mi? Kitap ilk çıktığında 50 bin satmış. Yani şimdi 50 bin kişi hangi sonu arıyor? 50 bin aynı son mu isteniyor, 50 bin ayrı son mu? Hangisi iyi bi şey? Yeni yıla girerken peri bacalarının aralarında dolaşanlar ellerinde taşıdıkları kitapla, "**Benim Adım Kırmızı**" mı? demek istiyorlar. Otelin lobisinde, buluştuğumuzda , hepimizin çantasından niye aynı kitap çıkıyor? Bu sorunun cevabını yazarın kendisi nasıl veriyor?
Benim başım ağrıyor.
Bi de kitaptaki Enişte Efendi niye, "Nakkaşlarımın hepsi çıkarları yüzünden sevmek zorunda oldukları bir kişiyi, akıllılık edip daha insanca bir neden bulup samimiyetle sevmeyi becerebilecek kadar olgun kişilerdi" diyor?
Bu da benim karnımı ağrıtıyor.
Diğer 50 bin kişinin karnı nerde ağrıyor? Diğer 50 binimizin birleştiği tek bir yer var mı? Yoksa o "yalnız ağaç"mı? Yalnız ağaç ne diyor, duyuyor musun? "Ben bir ağacım çok yalnızım...

Yalnızlığımın asıl sebebi ise, hangi hikayenin parçası olduğu mu benim de bilememem. Bir hikayenin parçası olacaktım ama bir yaprak gibi düştüm oradan." Bu ağacın, ne öncesi, ne sonrası, uzun bir sessizlik...ses,ses, ses...
Gökyüzüne bir gözattım. Ne oldu biliyor musun? Eveet, bizim de bir Orhan abimiz vardı. Onların Orhan abisini önemsememişmiydik, yoksa kıskanmışmıydık.... Herkes kendi gökyüzünün altında, kendi Orhan abisini arıyordu. Kendimiz kadar, kendimize göre, aradığımız kadar aradığımıza göre, bulduğumuz kadar, bulduğumuza göre. Bu da bizim Orhan abimizdi. Biz hep onu bekliyor ve onu çoook seviyorduk.
Belki bizim Orhan abimiz, "**Hatasız kul olmaz, hatamla sev beni**" demiyordu ama, "**Hatamla sevme**" de demiyordu.
"Üslup diye tutturduğumuz şey, kişisel bir iz bırakmamıza yol açan hatadır, yalnızca" diyordu...
Şarjım bitiyor. Seni sonra ararım...

TOPLANTI NOTLARI

Tarık 2000 Ziyad

Orjinal duygularımız ne marka?
Tarık 2000 Ziyad

-Geçen gün bir taksi şöförüyle konuşuyordum. Biliyorsunuz onlar hayatı herkesten daha iyi biliyorlar.
-Tartışmasız doğru. Onlar insan sarrafı.
-Bana "Opar"alıyorum ağbi. Marka beni ilgilendirmiyor" dedi.
-Opar ne demek?
-Ben de ona sordum "Opar ne demek?" diye.
-Ne dedi?
-Orjinal parça anlamına geliyormuş. Bu iki kelimenin ilk heceleri.
-Eeee.
-Eesi ardından olayı da açıkladı. Arabası yerli malıymış ve eskiyen ya da bozulan tüm parçaları yerli malı parçalarla değiştiriyormuş. Örneğin aynı parçanın yabancısını almıyormuş. Daha övülen ya da daha iyi olduğu söylenen Japon ya da Alman malı vermek istediklerinde "Hayır! Bize uymaz!" diyormuş.
-Enteresan
-Ben de ilginç buldum ve bugünkü toplantımızı bu konuya ayırmayı öneriyorum.
-Nasıl yani?
-Konumuz şu; eskiyen ya da bozulan duygu ya da düşüncelerimizin yerine o duygu ya da düşüncelerimizin orjinallerinden mi faydalanıyoruz?
-Bravo. Çok iyi bir yaklaşım. Hemen anladığımı belirtmek için örnek vermek istiyorum. Şöyle; Yeni tanıştığım kız arkadaşımla aramız bozuldu. Ben de duygularımı tamir için orjinal duygularıma başvurdum. Ortaokuldaki ilk aşkımızla yaşadıklarımızı düşündüm.
-Evet çok iyi. Yani marka etkisi altında kalıp William Borroughs kitapları ile duygularını tamir etmek yönüne gitmedim.
-Çok doğru. Ya da Madonna şarkılarıyla teselli bulmadığın gibi.

-Ya da Tarantino'nun filmlerinde cevap aramak gibi.
-Çok doğru hatta bu konuya globalizmin yan tesirlerine bile taşıyabiliriz.
-Tabi olumlu örnekler de var. Portekizli grup Madredeus'u dinlemek gibi.
-Ya Borroughs kim yahu?
-Madredeus ne demek?
-Evet, hasar gören duygu ve düşüncelerimizin onarımı orjinal duygu ve düşüncelerimizde mi yatıyor.
-Tabi. Benim de aklıma şu geldi; "Düşün düşün çoktur işin" diyoruz. Yani düşüncelerimiz hasar gördüğünde bozulduğunda Zen Budistli, yani marka ağırlıklı düşünmek yerine gerçek orjinal fikirleri alsak. Lise ikide okutulan 'Felsefe Kitabı'na dönmek daha doğru olurdu değil mi?
-Daha doğru.
-Belki değildir. İşte tartışma.
-Peki o zaman. 22 Ocak günü halka gençlere açık seminerimizin konusu belli oldu. Duygu ve düşüncelerizin onarımında "Opar" kullanımı.
Toplantı sona ermiştir. Teşekkür ederiz.

Fikirlerini kötü ifade ediyorsun Mike'nin öğrettiği gibi (Cep Foto) / Akşamı getiren sesleri dinle / **Dinle de gönlümü salıver gitsin (Gönül Yazar)** / Hep düzgün gitsin işler, helal çığnesin dişler, düşkünleri gözeten pek büyük sevap işler (Saatli Maarif Takvimi) / Arlç şu köpeğe bak, taçmış olacak. Gel yavrum gel bana (Eric Knoght, Lassie) / Bir işeten korkuyor musun atıl o işe (Hz. Ali) / **şşti Uyuyor... Ben kahvaltıyı hazırlıyayım... Serpil...**

SINIRSIZ SORUMSUZ FUTBOL TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ

açık yağmura, çamura, ola her bi şeye açık. annicar ırmak tarafındaki tribü zaten bi tane var... o da ırmak t rafında...

şeref tribünü kara gözlüklüler, saçı biryantinliler, gocuklular, yanında ağır ad olanların falan takıldı tribün... ooıe gelip politbüro üyesi gibi maçı izliyolar. ne heyecan, ne bişey... gol mü olmuş, oluyo... kafa mı yarılmış, oturuyolar. öölee....

yedek kulübesi orada oturmican aga. zaten topçu yıkılıyo kadro okunduğu zaman... bi de oraya oturup kışda kıyamette donuyo zaten... şunu düşünüyo, soba, ısıcak ısıcak yar kucaaa... ne zaman oyuna girerim tribi var... antrenörün gözüne bakmıican... sana kabahat bulur soona... bazen de dik dik bakıcan, senden medet umsun.., ben yedeksem hiç umursamazdım... soğuksa ellerimi sokardım eşofmanın içine, maalum yere, ööle ısınırdım, oyuna sokmak isteyince de bi sürü trip yapardım gecikmek için...

antrenör iki kuruş da ben kapiim ayaana tutmuş kursa derse gitmiş, bi sürü genç, yaşlı tip... gecikmişleri çok zavallı oluyo. hemen anniyon, yardım olsun, güzellik olsun diye alındıını, çünkü hiç bi hükümleri yok. üçüncü ligde isciler kaybolan topları bile arıyolar, bazan... figüran hesabı, ayhan ışık var da süleyman turan gibi, cüneyt arkın var da yılmaz köksal hesaabı... futbolcuya baaramazlar, hep idare pozisyonundalar... mutlaka lisede falan okuyan ayakkabısı üstü başı dooru dürüst olmayan çocukları vardır... canım sıkıldı... ööleler işte...

teknik adam ne oluyosa ondan soruluyo... ama ne oluyosa... tek seçici geyiğinin öznesi... takım başkanları bok gibi para harcamış, o çıkmış tek sorumlu benim diyo... sona da götüne bi tekme... görülüyo tek seçici kim tek s...ci kim... kötü sonuçlar alınca başka iyi sonuç alınca başka konuşuyo. zaten topçuların hiç biri sevmez teknik adamları... sahaya karda çamurda topçular çıkıyo. ama o ne derse öyle oluyo... halbuki emek harcayanlar onlar... söz sahibi olmalılar... birlikte konuşulsun... maadem futbol kollektif bi oyun... yağmura çamura gelince kollektif... idareye, yönetime gelince tek seçici... yook ööle...

bek bet mi diyeceklerdi de dilleri sürçtü nooldu bilmiyom tabii... yan tribünlerin en yakınında oynuyo... hep gözönünde...

kaleci direklerin altında duruyo, önünde duruyo, atlıyo, zıplıyo, bişeler bişeler... bazen rakip topçunun ayaana yatıyo sakatlanıyo... önce sekerek ayaa kalkıyo... sonra topu bi kuvvet dışarı atıyo, yatıyo aşşa. debelen babam, debelen... yok doktordu yok kıl dı yok tüy dü... bunu da serpil yazdı... bu kadın milleti ille mevzuyu uzaanda bi yerden görücek ya, hadi bakalım... "kaleyi koruyan kimseye denir. bir kaleciyle; bir kedi arasındaki farkı da biliyor musunuz? kedi tuttuğunu, kaleci tutamadığını yer." allaam ya. almican bunnarı buralara aabi.

meksika dalgası tribünlerde ne kadar adam varsa bi oturup bi kalkıyo. dalga hesabı allaam ya... millet bayılıyo geyiğe... niye bitti? çünkü yeri yok aabi tribün muhabbetinde. ööole.

CHE KALEDEYDİ

Duvarımıza resmettiğimiz arkaik dönem kahramanı, gençömrümüzün idolü karşımdaydı. Sesli soluklu konuşuyorduk. Kaleciliği kadar yaşadığı fırtınalı aşklarıyla da gündemde kalan Yasin Galatasaray'ı ve Türkiye'yi erken terketti. "Bir daha dönmem" diyordu ama memleket hasreti onu tekrar sularımıza çekti.

Haluk, canım arkadaşım; sende bir kaleci Yasin sevgisi vardı ki, akıllara ziyan. O'nu anlatırken ki heyecanını, bir türlü duruşundaki ciddiyete, kavrayışındaki vakara sığıdıramazdım. Bir gün yine yoksul odanı ziyarete geldiğimde, kapının girişinde desenler çizdiğimiz duvara takıldı gözüm. Yasin'in **Hayat Mecmuası** tarafından verilen posterine, pastel boyalarla Che'nin yıldızlı kepinden yerleştirmiş, boynuna da sarı kırmızılı kaşkolu çizmiştin. Sonra da Che ile Yasin'in birbirine ne kadar benzediğini anlatmıştın, yeni bir buluş yapmanın çocuksu coşkusuyla... . Galatasaray sevgin arş-ı alaya varmış, duvarlarına tutunan sarı kırmızılı yaşamı konuşur, o haftaki Galatasaray maçının kritiğine dalardık yoksul odanda... Gençömrümüzün omuzlarına "memleketin ağır sorunları" bindiği dönemlerde de bırakmadın Cimbom sevgisini; "Renklerini seviyorum" diyordun.

Che'yi seviyorduk sonra. Memleket gibi, futbol gibi, sarı kırmızılı renkler gibi. Sakalı, bıyığı, ,şekerpancarı tarlalarında anlattığı öyküleri, şiirleri, duruşundaki ve derin bakışlarındaki gizem çekmişti bizi... Her top oynayışımızda sen "Che" oluyordun... "Koşuşturmacalarımız"dan fırsat buldukça, "Che"ye sarı kırmızılı formayı giydiriyordun aklınca... Ergün (Hiçyılmaz) Hoca başına yıldızlı kepin benzerinden giymiş bir de posterini iliştirmiş Aynalıçarşı'daki dükkanının girişine. Haydi Hoca bir Che sevdalısı. Şimdilerde ise Che, piyasa promosyonunun göz bebeği. Ortalıkta gençler ve "kendisini daima genç hissedenler" Che baskılı t-shırtleriyle dolaşıyor. Ne garip...

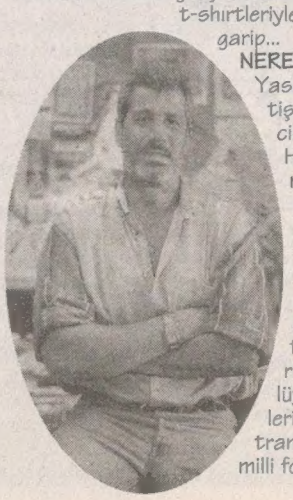

NEREDEN NEREYE

Yasin Türkiye'de yetişmiş en iyi kalecilerden biridir. Hatta son zamanların en iyi kalecisi de diyebilirim. Ancak O, futbola ilk başladığı dönemlerdeki haliyle, sonradan ulaştığı yerin düşlerini aştığını söylüyor; "Bana birileri Galatasaray'a transfer olacağımı, milli formayı giyeceğimi, Amerika'ya gidip büyük yıldızlarla aynı takımda oynayacağımı söyleseydi inanmazdım herhalde. Ama her şey gerçek oldu işte..." Hem de nasıl bir gerçek; Pele'li, Neeskens'li, Beckenbauer'li... Yoksul odalarımızın duvarlarına tutunan sarıkırmızılı devin yeni dünya macerası bu...

ÖNCE SANTRAFOR

1948 yılında İskenderun'da doğan Yasin iki üç yaşlarındayken İstanbul'la tanışmış. Kendi deyimiyle "koşmaya başladığı yıllarda" futbol oynamış. O zamanların Bakırköy'ü futbol sahalarıyla ve açık alanlarla dolu bir semt. Şimdiki gibi boş bulanan bir kaç metrekarelik alanlara hemen apartman dikilmiyor. Tabii ki buna da en çok sevinenler çocuklar oluyor. İşin ilginç tarafı sonradan "büyük kaleci" olacak Yasin mahalle takımının santraforu, kardeşi Gökmen ise kaleci. Takım arkadaşları ise sonradan birinci ligde top koşturacak olan starlar; "Bursasporlu Ersel, Galatasaray ve Fenerbahçe formalarını giyen Engin, Çilli Mehmet..." Yasin'in dediği gibi "nereden nereye!" Bizim, duvarlarımıza, Che'ye benzeterek kazıdığımız Yasin, futbolcu olmak istediğini babasına ilettiğinde ne cevap almış biliyor musun Haluk? "Lapacı sen de? Senden futbolcu olmaz." Lapacı, önce Balat'taki Altınay Kulübü Güreş Takımı'nın idman minderleri üzerinde hiç durmadan plonjon çalışmış. 1963 yılında henüz onüç-ondört yaşlarında geldiği Altınay'da bir de İstanbul Amatör Küme şampiyonluğu yaşamış.

ALİ MORTAŞ

Türkiye, İstanbulspor'un ilk alt yapı hocası Ali Mortaş'a çok şey borçludur. F.B.li Çarli Yılmaz, Cemil , kaleci Arap Yılmaz, Alparslan, Gökmen, Yasin gibi nice ünlü ismi futbolumuza kazandırmıştır. Ali Mortaş'ın "elinin altında" iki sene futbol oynayan Yasin, 1967 yılında 50 bin lira karşılığında Galatasaray'a transfer oldu ve bu transferi de yine bir futbol büyüğü gerçekleştirdi: Gündüz Kılıç. Gerçi transferin gerçekleşeceği dönemde Kılıç istifa etmişti ama, O'nun belirlediği isimler sarı kırmızılı renklere kazandırıldı.

VAROL'DAN SONRA

Ancak Galatasaray kaleci problemi yaşadığı bir dönemin ardından, Varol ve Nihat'ın transferiyle rahatlamaya çalıştı. Yasin ise, takımda yer bulamayacağını düşünerek askere gitti. Bakın, Yasin'in kalede bulunduğu kadroda kimler var: (Orhan Ayhan'ı radyodan kadroyu okurken duyar gibiyim) Kalede Yasin - Geri dörtlüde Bekir, Doğan, Mustafa, Talat - Orta Sahada Turhan, Yılmaz, Ergün ve İleri üçlüde Suphi, Metin ve Uğur... Yasin, 1970 yılında Varol'un kaçak olduğu iddia edilen bir volkswagen davası yüzünden hapse düşmesiyle yeniden kadroya çağrıldı. Askerdeyken idmanlara devam etmesinin semeresini de takıma döndüğü zaman gördü. Bir Eskişehir maçı ,belki de geleceğinin yolunu çizen maçı oynadı. O maçta Galatasaray 1-0 mağlup oldu ama Yasin Galatasaray kalesini Nihat'tan devraldı ve bir kez daha formasını çıkarmadı. Lapacı, civa gibi bir kaleciydi artık. Korner atışlarında topu en yüksekte yakalayıp tek elle yaptığı uzun degajları, halen gözümün önünde...

1972 Avrupa Kupası maçında İspanyolların ünlü futbolcusu Ayala'ya o uzun saçını yoldurtan bir oyun çıkardı Yasin. V yakalı, düz yeşil kaleci kazağı, beyaz şort ve beyaz konçu ya da siyah şort ve siyah konçlarıyla, uzun saçları, gür sakalıyla fizik olarak oldukça etkiliydi. Fotoğrafları çoğu genç kızın defter kapaklarını süslüyordu. 1973, O'nun için başarılarının altına en iyi imzayı attığı yıl oldu; "Yılın Futbolcusu"seçildi.

ERKEN VEDA

1970-73 yılları şampiyonluklarla geçiren Galatasaray için, 1974, hiç de iyi bir yıl olmadı. Özellikle Bolu maçında patlak veren olaylar Galatasaray'ın konsantrasyonu'nu bozdu. Birch, iyi bir teknik adam olduğu kadar, şovmendi de. Yumruk şovuyla Galatasaray tribünlerini ayağa kaldırırdı. Boluspor'lu idareciler takımları gol atıp yumruk şovunu Birch'e iade etmeye kalkınca ortalık karıştı. İş mahkemeye kadar gitti.

VER ELİNİ AMERİKA

Bu yılın sonunda iyice tadı kaçan Galatasaray'da bir de maddi problemler yaşamaya başlayan Yasin, bugün erken olduğunu düşündüğü bir kararla jübilesini yapmak istedi. 20 kez milli formayı giyen başarılı kaleci, düşlerimizin futbolcusu oldukça sönük geçen Fenerbahçe maçı ile, Türkiye'deki yeşil çimlere veda etti. Jübile sonrası ise Ali Şen'in aracılığıyla Amerika'nın Cosmos takımına transfer oldu.

Cosmos; Brezilyalı Carlos Alberto, Pele, Alman İmparator Beckenbauer, Hollandalı Neeskens gibi futbol yıldızlarından kurulu bir şov takımı niteliğindeydi.

Yasin, Cosmos ile yeni dünyanın kapılarını araladı. Çocukluğunun rüyalarındaki futbolcularla aynı takımda forma giydi ve 1981 yılına kadar bu takımda futbol oynadı. Bakırköy'deki mahalle takımındaki santraforluk günleri, Altınay Kulübü'nün güreş minderleri, Galatasaray, Amerika ve aşkları... Yıllar saçlarına, sakalınabeyazlar düşürmüş.

Kibar, ölçülü.. Gizemli mi? Biraz.. Duvarlarımıza arsız bir sardunya gibi saçaklanan Yasin'i yirmi bahar sonra gördüm. Şimdi çalışma masamın yanındaki sütuna, yıldızın üzerine Yasin'in fotoğrafını iliştirdim.

Che'ye benziyor mu gerçekten? Gülüşü belki, gülüşü..

Haluk, canım arkadaşım, senin ve O'nun gülüşü, ekleniyor kimliğime..

Yavru ile Katip / Örgütlenmek Ayıların en büyük hakkıdır efööm- Ayı Yog i / **Aşağıdakiler-Yukardakiler** / Gantar Ailesi / **Ne güzel ablamızdın sen Su Elin Abla** / Falkonetti Ecevit (80 öncesi bir duvar yazısı) **Doktor Kimbil** / Cordeş / **Kunta Kinte** / Hüseyin Baradan çekilin aradan / **Fahrettin Cüretlibatur (Bir tıp doktoru)** / Gavur Ali (Serpil'in babası) / **Yunanistan'ı iki saate alırız** / Azap Çiçeği (Ercan Turgut)

BİR DİLEK TUT

Gitti gidecek derken Hakan'ın Torino macerası yeniden başlayacak gibi. Giderse bazıların gözü aydın olacak. Çünkü şimdiden bekleyişe ve yeni şarkıların bestelerine başladılar bile. Gideceğine ilişkin sinyalleri kebapçıda yaptığı bir basın toplantısıyla duyuran Hakan tamamı yerli bir filmin baş aktörü olarak gidiş-gelişlerinin gişesine oynuyor.

Onunla geçirdiğimiz 3.5 sezonun sonunda düşkırıklığı yaşıyoruz. Hakan gidiyor. Hem de İtalyan takımına demek ki futbol ve çıkarlar milliyet tanımıyor, buzdolabını yakıp, limonları ezenler tekrar sokaklara dökülmek için ne bekliyor.
Sürekli bir gelgit pozisyonu yaratmasının dışında Galatasaray tribünlerinin hop oturup hop kalktığı isimdi Hakan. Kaçırdığı gollerde neredeyse karşı takımın oyuncusuymuş gibi muamele yaptığımız ama milli maçlarda bel bağladığımız Sakarya'nın Torino köyünden Selmet Şükür oğlu Hakan Şükür. "Bir kez daha geri döneceğim" dediği ovalara dönüyor. Po ovasının engin derinliğine. Arkasında bir sürü muamma ve dedikodu bırakarak.

Oğlan alışık bi kere yerli muameleye. Kebapçıda basın oturumu yapıyor. Herşeyi yerli film gibi. Üzülmelerdeki, ayrılıklardaki yüz ifadesi. Etrafındakilerden sıkıldığını belli etmek için takındığı tripleri, gol kaçırdıktan sonraki yıkılmaları, babasına ve Fatin Terim'e karşı boynubüküklüğü ve Fenerbahçe tribünlerine gösterdiği kadirşinaslık. Unutulmayacak biçimde kazındı belleğimize. İlginç olan, bir transfer hikayesinin Amerikan action filmlerini aratmayacak sahnelerle verilmesi. Yalnızca film yerli yapım olduğu için replikler ve seslendirme kötü. Galatasaray Şampiyon Kulüpler Ligi'ndeki iddiasını yitirince paranın yolunu aramaya başladı. Çünkü Şampiyon Kulüpler Ligi'ndeki takımların para musluğu, elendikleri anda kesiliveriyor. Bu da sarı kırmızılıların devasa gövdesine yetmiyor.
Sırada Filipescu var. Ardından bir transfer sayılmaz ama Fatih Terim gelirse hiç şaşmayın.
Galatasaray şimdi ligi düşünüyor. Form tutmuş bir Arif, K.Hakan, Okan, Ergün ve Hagi ile Türkiye Birinci Ligi'nde şampiyonluk hesapları yapılabileceğini kanıtlamak ister gibi. Hakan'ın ve Filipescu'nun transferinden gelecek para ile kulübün maddi problemleri çözülecek hem de daha düşük fiata ligde kafaya oynayacak bir takımın eksikleri kapatılacak. Hakan'sız bir takımın nasıl olacağı tribünlerde muamma ama açıklarını kapatmış bir yönetimin kongreden nasıl çıkacağı bilinen bir gerçek. Çünkü onlar için önemli olan takımın gelirinin giderinden yüksek olması... Yani denk bütçe her zaman galip. Hakan'ın Galatasaraylılar için armada olması yalnızca kocaman bir yalan. Satılan şeyin Galatasaraylılık ruhu olduğunun farkında değiller. Ancak böyle bir ruhun nane limon ruhundan öte bir şey ifade etmediği de ortada.
Kaldı ki Ronaldo'nun bile Barca tarafından satışa çıkarılmasında garipsenecek bir taraf yok. Ancak Galatasaray Barca değil. Hakan'da Ronaldo. Bizde yıldız çok zor yetişiyor. Hagi dünya çapındaki kariyerini Galatasaray'da sürdürüyorsa bunu sarı kırmızılı idarecilerin transfer becerisinde ve Karpatların Maradonası'nın profesyonelce düşünüşünde aramak gerekir. Ancak Ronaldo'nun yerli film kliplerindeki gibi yaşamadığı bir gerçek. Karaboğa'nın henüz 17 yaşında bir çocukken verdiği demeçler ortada. Şimdi biz en iyi gişeyi yapan filmden mahrum kalacağız. Bizim oğlan yeniden evlenecek. Devreye Başbakan falan girecek. Televizyon karşısında onu kendi oğlu yerine koyan analar babalar bir heyecanla tırnaklarını

yiyecekler. Sonra Brezilya dizilerindeki gibi karısından ayrılacak Hakan. Biz maailecek üzüleceğiz..
Galatasaray yönetimi neyi sattığının hala farkında değil. Bütün bin milletin siyah beyaz gişesi satılıyor, yazlık sinemamız kapanıyor, frigo, gazoz satıcılarımız işsiz kalacak. Şimdiden babalar çocuklarını toptan soğutmaya çalışıyorlar.
Çünkü artık

çocukların da idolleri yok.
Hakan şimdi çok uzak ve erişilmez bir hayal gibi... Biz kendimizi hazırladık. Peki ya gitmezse?

NAZIM'IN ŞUTU

Fenerbahçeli futbolcular / mahellede birer piçkurusu / iken ben en ağır hafbekleri sağdan sola yatırır/ goalceepper'in karnından geçirirdim topu/ postallarım
kurşunkalemimden öğrendiler bu sanatı

FENERBAHÇE-GALATASARAY'A DAİR

"-Fenerli misin kardeşim?
-Eyvallah Fener'deniz!...
-Galatasaraylı mısın monşer?
-Natüreiman
-Ben, iki gözüm, ne eyvallah Fenerdenim ne de natürelman Galatasaraylıyım.."

Ne yalan söyleyeyim, kardeşim, Taksim Stadyumu'nun civarından geçmemişim hani!.. Kumar oynamam, at yarışının meraklısı değilim, horoz dövüşünden anlamam!... İster sinema olsun, ister atletizm, yıldızların tercüme-i halini ezbere bilmem, anacığım... Bütün bu işlerin cahiliyim ama, bu son günlerde biraz Fenerlilere kanım kaynıyor gibi.. Galatasaraylıları alt etmişler diye değil alimallah!... Bilakis be iki gözüm... Bu işe kızıyorum bile! Demokrasiye devrinde, her sene Fener'in şampiyon olması doğru mu ya? Hem sonra, efendim, mağluba yardım, şanımızdandır. Malum a! Fenere kanımın kaynaması başka sebepten...
Son yaptığım içtimai, felsefi, harsi, kozmografi tetkikat neticesinde, anladım ki, Fener, İstanbul, Kadıköy filan semtlerinin mümessilidir... Galatasaray,
Beyoğlu, Şişli semtlerinde taraftar sahibidir.. Fener'in kaptanı Sirkeci'de dükkan açmış.. Galatasaray'ınki Beyoğlu'nda. Ben, iki gözüm, spordan anlamam ama, şimdi neden Fener'in taraftarı, Galatasaray'ın balosu, müsameresi çoktur bunu anladım işte.
Spor da olsa, halkla dayanışalım vatandaşlar!...
Halka kapılarımızı geniş açalım iki gözüm!...
(Ben, Yenigün, 3.4.1931)

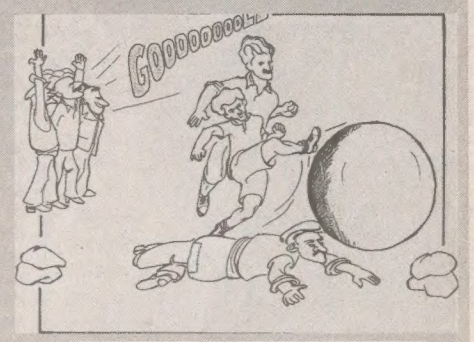

Çizgilerle Nazım, Savaş Dinçel, Müjdat Gezen

Tek kollu karateci Wang-Yu / Kel Maarem'in oolu Raci Asmalımescit'te türkücülük yapıyo / **Eskiden Loli-Pop Türk çocukları için önemli bir besin maddesiydi** / Leke İbraam (Çarşambaspor'lu eski futbolcu) / **Flu flu fuuu flu flu fuuu: İyi, Kötü, Çirkin filminin müziği** / Kral ve Ben: Vs, vs, vs... (Yul Bruynner) / **Eski Maliye Bakanı Tuncay Mataracı** / Eski Başbakan Yıldırım Akbulut / **Kubilay Uygun** / taam yaa taaam...Pınar

Yarım Asırlık Çınar

BLUES

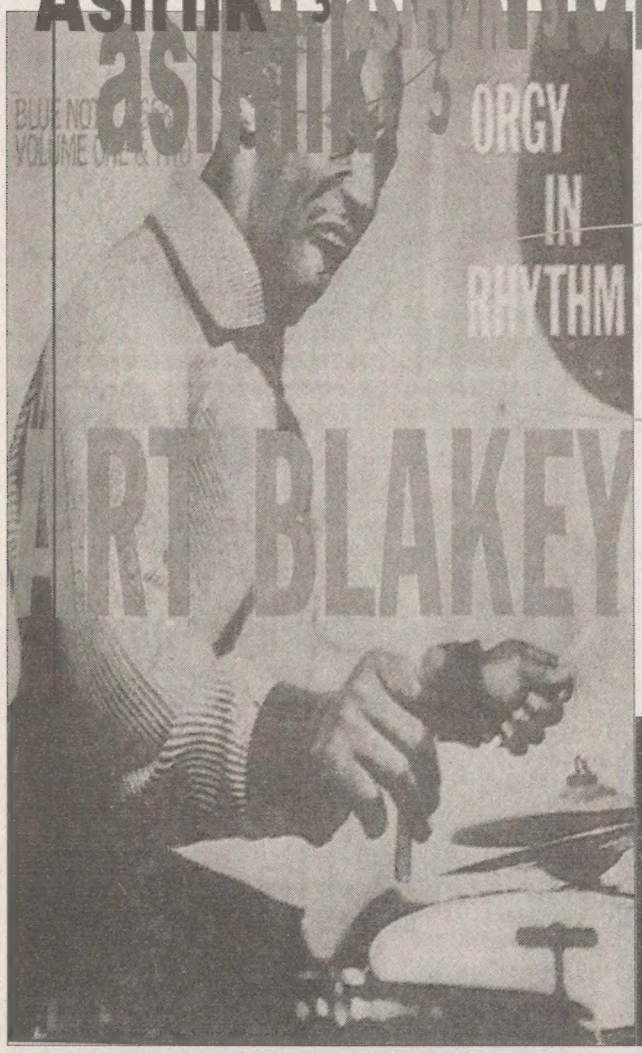

Caz dünyasına Lena Horne, Art Blakey, James Moody, Bud Powell, Kenny Dorham, Hank Mobley, Stan Getz, Horace Silver, Herbie Hancock, Don Cherry, Sam Rivers gibi pek çok müzisyeni dünyaya sunan Blue Note Records 60. yılını kutluyor.

Alfred Lion adında 30 yaşında Alman bir göçmen tarafından oluşturulan Blue Note Records, caz ve swing'in taviz vermeyen anlatımlarını aktarmak üzere kurulmuş. Bruce Lundvall tarafından yönetilen Blue Note Records, hala öncü projelere adım atarak ilkelerine sadık kaldığını gösteriyor.

Blue Note kuruluşunun 60. yıldönümünü bütün dünyada özellikle Amerika'da çıkarttığı özel CD'lerin yanı sıra düzenlenen çeşitli etkinliklerle, konser mekanlarında ve özel kulüplerde kutluyor. Efsanevi sanatçı Lena Horne, Blue Note'un 60. kuruluş yıldönümü kapsamında bir kulüpte şanslı dinleyiciler için özel bir performans sergileyecek. Ünlü Esquire dergisinin sponsorluğunda, Blue Note'un genç sanatçıları nisan ve mayıs ayında 20 ABD şehrini kapsayan bir turne gerçekleştirecekler. Esquire ayrıca okuyucularına Blue Note'un 60. yılı için özel yapılmış bir CD hediye ediyor.

'The Blue Note Years' adlı 14 CD'lik set ise, yine Blue Note'un 60. yıl kutlamaları ile bağlantılı olarak piyasaya çıkarıldı. The Blue Note Years, bugüne kadar yapılan kayıtlardan en önemlilerini derlediği için, çok önemli bir toplama olarak tarihi bir önem taşıyor.

Blue Note 1999'da 60. yaşını kutlarken grafik sanatçıları, prodüktörleri, ses teknisyenleri ve özellikle müzisyenleri ile enerjik ve genç yaklaşımları ile gelecek projelere adım atmaya hazır.

Eser DEMİR

TÜRKİYE'NİN EN ZENGİN ADAMIYIM

Röportaj: Süralp KUŞOĞLU

Lise hayatımın yedi senesini, önceleri teşekkür, takdir getiren bir öğrenciyken, ilerleyen yıllarda hayatı keşfetmeye başlamamla hocalarının sırf gözleri önünden kaybolup da daha da kötüye gitmesin diye ısrarla toplamda iki sene sınıfta bırakır bir hale gelince annem gelip, beni, geleceğimden endişelenerek Bodrum'a, aile yanına geri götürdüğü son sınıfa kadar Galatasaray Lisesi'nde okudum. Lise macerasına noktayı Bodrum'da koydum. Sonra Tour Üniversitesi'nde ekonomi bilimleri okumak üzere Fransa'ya gittim. Burda, okulla pek alakası olmadan yaklaşık bir buçuk sene kaldım. Bu sürede Fransa'yı otostopla gezerek, uzun süre birlikte yaşadığım antikacı bir kadınla ahır mezatlarından Paris'in lüks otellerindeki açık arttırmalara kadar bütün ortamlara girip çıkarak maceralı bir hayat sürdüm... Fransa'daki bir buçuk senenin ardından bir gönül meselesi nedeniyle bütün eşyalarımı orda bırakmış bir halde İstanbul'a döndüm

"Ne yapsam" diye düşünürken iki konservatuarın imtihanlarına girdim ve ikisini de kazandım. Ancak, önceleri, bir sıfır olarak döndüğüm Türkiye'de, o zaman itibariyle iki konservatuar kazanmış olmanın verdiği mutluluk yerini, oyuncu değil de yönetmen olmak istediğini farketmemle 'Madem oyuncu olmak istemiyordum, işin daha akademik olarak öğretildiği Dil Tarih'in falan Tiyatro Bölümü yerine ne diye buraya geldim' diye yaman bir çelişkiye bıraktı. Çelişkimi, sadece kendine saklamayıp, "Hayır, ben yönetmen olmak istiyorum' diyerek bana oyunculuk öğretmeye çalışan hocalarımla da paylaştım. Yine de netice itibariyle mezun oldum konservatuardan. Devlet Tiyatroları'nda birkaç oyun yönettikten sonra da Türkiye'de ödenekli tiyatrolarda iş yapmanın insanı nazil ezdiğini, ruh olarak nasıl bir böceğe çevirdiğini öğrenmiş olarak istifa ettim.

Sonunda hayatıma radyo öyle bir girdi ki.

Daha tiyatro sırasında, istifa etmeden önce Türkiye'nin ilk özel radyosu KentFM'de, birkaç arkadaşla beraber başladım radyoculuğa. O zamandan beri de yedi sekiz sene olmuş ki fasılalı olarak devam ediyor radyo maceram. Bazen hummalı bir şekilde, haftanın beş günü sürekli olarak radyo programı yapıyorum bazen de iki üç aylık, hatta bazen altı aylık aralar veriliyor ama sonunda radyo hep yapılıyor. Çünkü şöyle bir toparladığımda, hayatım boyunca beni geçindiren hep radyo olmuş. TV'den kazanmışım, araba vesaire almışım ama beni gerçekten geçindiren, yaşatan şey hep radyo olmuş.'

Kazanç için çizilmiş bir strateji falan değil. Bazen bırakıyorum, çok sıkılıyorum. Yükseldiği zaman da bırakıyorum. Şafak Bakkalbaşoğlu gibi benim kafamda adamlar buldum, onlarla çalışıyorum. Bıraktığımız zaman da onlarla beraber bırakıyoruz. İşin komik tarafı zor da ısınıyoruz. Mesela şu anda Zaga da yeni yeni oturmaya başladı; ilk üç dört program bir perişandı. Aslında çok da sahne aşıklısı, kamera meraklısı bir adam olmadığım için kamera gördüm mü korkar kaçarım. Şov programı yapıyorum, o şov programında da her nedense korkunç cesur, aşırı derecede kendine güvenen bir adam imajı çizip her programdan sonra eve dönerken panik atak krizi geçirip doktorlara koşan bir adamım. Bunun insanlara söylediğim zaman kimse inanmıyor. Şöhret de önemsiz benim için; herkeste bu şöhret için bi kıç yırtma sözkonusu. Bunu gençlere mesaj olsun diye söylemiyorum ama çok istiyorsanız alıp ben vereyim size, kıçınıza sokun şöhreti! Bu da çok inandırıcı olmuyor ama gerçekten böyle düşünüyorum. Ben show business yapıyorum, şu saatten sonra gidip de bankada falan çalışamam. Bu yüzden başıma ilginç şeyler de geldi. İstanbul Kanatlarımın Altında filmindeki rolüm yüzünden - ki o rol gayet sakıncasız bir roldü - vuruldum ve çok ağrılı sızılı bir dönem geçirdim. Hala da ayağımı tam olarak kurtarabilmiş değilim. Bu dönemden sonra da istemiyorum artık dedim. Benim başıma bunun gelmemesi lazımdı çünkü ben yaptığım işle kimseyi kırmayarak, incitmeyerek, kimsenin hiçbir değerine lafetmeyerek, saygılı davranarak böyle birşeyi haketmediğimi düşündüm ve bu işi de artık yapmak istemiyorum dedim kendi kendime. Ama yapmak zorundayım. Sevmeden mi yapıyorum peki? Hayır, severek yapıyorum, en azından beraber çalıştığım insanlarla... Benden beş yüz kilometre uzaktaki insanlar beni sevsinler, ben de bunun bilinciyle rahat uyuyayım gibi komplekslerim yok.

Para delisi de değilim. Para kazanmak kadar parayı harcayabilmek de önemlidir. Onu da öğrenmek lazım. Nasıl parayı kazanmak için kariyere, iş bilgisine, eğitime ve ahlaka ihtiyacımız varsa parayı harcayabilmek için de bunlara ihtiyacımız vardır. Harcamasını bilmiyorsan, al kazandığın paraları kıçına sok. Yeteri kadar, beni tatmin edecek kadar parayı kazandıktan sonra asıl zenginlik parayı reddedebilmemdir. Parayı reddetmeye başladıysan senden zengini yoktur. Ben, şu anda Sabancı'dan da Koç'tan da zenginim çünkü bana verilcek parayı reddebilen bir adamım."

...Benim bulduğum bir format değil, senelerdir yapılıyor Amerika'da ve mutlaka bir host bulunuyor programlarda. Bizdeki Kavuklu-Pişekar gibi... Dolayısıyla Levent Erim'in de, özellikle de Janset'in de programda olmalarının nedeni, bir, benim haşinliğimi, sertliğimi hafiftletmekti. Janset, çok da bir şey söylemiyordu mesela, ama çok sempatikti ve mutlaka seyirciyle kurulan bir bağı vardı onun. Ben siyahsam o benim üzerimdeki bir renkti.

Utanmaz Adam yanlış bir işti. Ne Oğuz Aral'a ne Okan Baygülgen'e ne de Utanmaz Adam karakterine layık olmadı çıkan iş. Prodüksiyon şirketi işi layıkıyla yapamadı; akılsızlık ettiler. Akıllı olsalardı çok güzel bir iş çıkabilirdi ama amaçları başkaymış onların. Benim sırtımdan para kazanmak istiyorlarmış, ben den para kazanmalarına izin vermedim ve altıncı bölüm sonunda bıraktım işi. O altı bölüm de zaten paket olarak çekilmişti. Benim üzüldüğüm şey, o altı bölümün dahi daha iyi yapılabilecek olmasıydı çünkü Utanmaz Adam'ı oynamak güzel bir şeydi ama onlarla olmadı ve ben de ATV'ye zorla kaldırttım diziyi. Benim tek derdim kötü işler yapmayayım. Lüzumsuz, arsız şöhret budalalığının gereği yok. Çok meşhur olan, her gün televolelerde, gazetelerin baş sayfalarında gördüğümüz insanlar bak nasıl çuvallıyorlar...

Çıkmıyorum ama beklediğim bir şey yok. Televole'dekilerin, mesela, hepsi KanalD'den arkadaşım... Ben programa başlarken onları ziyaret edip izah ettim, hiçbir televole kamerasının beni bir an bile olsun çekmesini istemiyorum dedim. Eğer benim programıma gelen isimlerle röportaj yapmak istiyorsanız buyrun, gelin stüdyoya, istediğinizle konuşun ama ben olmak istemiyorum dedim. Birisi bana on sene sonra aferim mi diyecek televoleye çıkmadım diye? Televole'ye çıkmamak gibi bir ünvan varsa benim öyle bir ünvanım var amabence öyle bir ünvan yok. Zaten olması da saçmabir şey. Ben sadece ucuz şöhret, ucuz soytarılıklar peşinde.

Ördek: 1- **Hayb. Perde ayaklılardan evcil ve yabani türleri bulunan su kuşu (Anas)** 2- Erkek hastaların yataktan kalkmadan içine idrar yapmak için kullandıkları boynu eğri kap **3- Argo: Uzak yolculuklarda şöförlerin yollardan aldıkları yolcu.** 4- Ördek yürüyüşü: Çömelmiş durumdayken yürüme **5- Ördek Balığı: Lapinagillerden Akdeniz ve Avrupa kıyılarında yaşayan 25-35 cm uzunluğunda, çeşitli ve güzel renkleri olan bir balık (Labrus Mixtus)...**

ZENCİ İTHAL EDELİM

Adnan ÖZDEMİR

Bilim adamlarının (ki bunlar genelde Amerikalı, Avrupalı ya da Japon olurlar) yaptığı bir incelemeye göre tarih boyunca ayakta kalamayan bütün imparatorlukların yıkılışlarının ardındaki temel sebep, aşırı palavra, aşırı kebap ya da tebaanın aşırı mutsuzluğu gibi üç temel etkenden birinin ya da bir kaçının bir arada bulunmasıymış...
Yurtdışından her dönüşte ata sporlarımızın, 'Aşağılık Kompleksi ve Mutsuzluk' olduğuna her seferinde daha çok inanmaya başlıyorum. Bir kaç günlüğüne gittiğim Romanya'da soydaş turist

kafilesini biraz gözleyerek temel ihraç ürünlerimiz arasında erkek libidosu ve spermin çok önemli bir yer tuttuğunu kavradım. İhracat diyorum ama aslında bu yurttan döviz çıkaran bir eylem olduğu için herhalde, dış ticaret tekniğine göre ithalat diye adlandırılırsa daha doğru olur. Bu israf, çok zengin olmayan bu ülke yurttaşlarının bu dolar bonkörlüğü beni çok üzdü. Üç tarafı denizlerle, bir tarafı Kürtlerle çevrili bu güzel ülkede, bu spermleri ve libidoyu koyacak bir kap kalmadı mı? diye uzun geceler boyu düşündüm.
Bu eylem ithalatsa ithal edilen ürün neydi? Kadın sevecenliği, şuhluğu, sıcaklığı, selülitsizliği, anlayışı veya tahrik edici bir kadın kahkahası mı? Arapların cahiliye devrinde kız çocuklarını kuma gömdükleri söylenir ya, bu ülke erkekleri de kızlarımız ve kadınlarımızı duygusal olarak hadım edip, atmosfere, şeffaf bir hapishaneye gömüyoruz ve bundan sonra da onları bizlere vermelerini engellediğimiz şeyleri vermedikleri için lanetleyip, karanlık ara sokaklarda mutluluk ve keyif arıyoruz.
Kafilede anne, baba, çocuk gibi temel elementlerden oluşan bir aile vardı. Yemin ediyorum o kadar mutsuzdular ki, bu aileye bir saat boyunca bir metreden daha yakın dursanız sanki bir reaktörün kalbinde, çekirdeğinde kalmış gibi radyasyonun yolaçacağı etkilere maruz kalırdınız. Kanser, saç dökülmesi, etin ve kemiklerin çürümesi, en az Tenese Williams karakterleri kadar çıkışsız ve umutsuzdular. Cemal Süreya'nın **"hüzünlü anılar gibi güzel, güzel anılar gibi hüzünlü çocuk"**lu ailesini gözlerim uzun uzun boş yere aradı.
Hülya Avşar'ın formülü nedir? Bu ülkede Hülya Avşar'ların milyonda biri başarıya ulaşır ve her baba Hülya Avşar'dan dobermanlar gibi hoşlandığı halde hiçbiri kızının Hülya Avşar gibi olmasını istemez. Hemen hemen her baba Avşar kızını her gördüğünde onu kuytu bir yerde issiz bir adada yakalamanın hayallerini kurar ve büyük ihtimalle de bu kadının baş tırnağına şöyle bir dokunma şansı bulsalar ömürlerine bir beş yıl eklenecektir.
Orhan Baba'nın şu nefis şarkısı insanı tarifsiz düşüncelere sarar: "Beni böyle sev seveceksen / olduğum gibi göreceksen / girme ömrüme / girme gönlüme / ne dert şeymiş bu diyeceksen." Bu şarkı, özünde insanın içsel yapısı, karakteri ile sosyalliği, dışa sunduğu görüntü arasındaki bütünlüğün feda edilemezliğini vurgular. Bu palavra imparatorluğuna ait olmayan yabancılarla birlikteyken, hemen hemen her zaman sosyal baskılardan, olduğum kişiyi abartarak gösterme telaşından ardındığımı özgürleştiğimi hissederim. Bu memlekette herkes kendini teleskopa tutarak göstertme kaygısında, her zaman 1 olana 5 deme alışkanlığında olduğundan, başka ülkelerin insanlarıyla 15 dakika konuşmak bile insana olduğu gibi olma şansı verir ve bazen bir hafta tatil yapmış gibi dinlendirir.
Belki de zenci ithalatına karar veren kanun hükmündeki kararname bu soruları çözecektir. Ülkemizin AT'ye alınmaması, dış itibarımızın azalması, aleyhimizdeki kampanyaların yoğunlaşması, ağır ekonomik krizler gibi nedenlerden dolayı, halkımızın bozulan moralini düzeltmek ve kendine güvenini tekrar sağlamak, aşağılanmak ve ikinci sınıf insan muamelesi yapmak için "Afrika'dan zenci getirtilip, sokaklara salınabilir". İlk partide en az 200 bin zenci getirilip, büyük kentlere bırakılmalıdır. Hedef ise üç yıl içinde, 5 milyon zenciyi köylere kadar yerleştirmek olmalı. Ayrıca, esnaf, işyeri ve eğlence yerleri için, "Buraya zenciler ve kuçular giremez" yazılı afişler ve plaketler de basılmalı.
Tamam, kebap palavra ve mutsuzluk; sebep değil de sonuçtur bunlar. Bunlar uzaktan beliren, duman ve baca gibi birazdan bir geminin geleceğini bildiren ilk işaretlerdir. Yanardağ dev bir şömine değildir. Dipten derinden yeryüzünün çekirdeğinden kaynar. Eşsiz alkolik Malcolm Lowry'nin "Yanardağ Altında" romanının girişinde, nefis bir alıntı vardır. En büyük günahlardan birinin, insanın kendi içindeki kurtuluş isteğini yitirmesi olduğunu belirtir.
Gün içinde, sokaktaki insanlara baktığınızda, yüzlerinde birer tebessüm olanların oranının yüzde biri bile bulmadığını göreceksiniz. İtiraf ediyorum, zenci ithal etmek bile bu sorunları çözmez. Zavallıları bu afyonlu ve efsunlu atmosfere gömdüğümüzde derin bir uykunun içine atar, kendimize benzetiriz. İddia ediyorum buraya getireceğin zenci zıplayamaz, koşamaz, spora ve müziğe olan kalıtımsal yeteneğini yitirir. Yahudiler sanayi, sanat, edebiyat, hemen her anlamda yaşadıkları memleketin itici gücü oldukları halde, bizimkiler dışardakilere oranla daha güdükleşir. En hırslısı, en zengini klima üretimine takar.
Belki de biz, masaldaki gibi "sivri bir nesnenin batmasıyla 100 yıllık bir uykuya dalmışız. "Şöyle zengin dil hareketleriyle, Fransız ve İtalyan dudak, damak hareketlerini karıştırıp, küçük dilimize kadar değerek öpebilecek bir prens" bizi bu dev uykudan uyandırabilir.
İmparatorlukları aşırı kebap, aşırı palavra, aşırı mutsuzluk yıkar. Bunu ben demiyorum, bilim adamları diyorlar...

ÖRDEK

Sanat Ördek Mizah Dergisi
Akif Kurtuluş, Fatih Altınöz, Tolga Çandar, Ahmet Telli, Cem Sancar, Tarık 2000 Ziyad, Okan Dilek, Sezai Sarıoğlu, Süralp Kuşoğlu, Yalçın Tosun, Birdal Tezer, Adnan Özdemir, Serdar Koçak, Mesut Kara, Bidicep, Ertan Aydın, Şivan, İrfan Akgndz, Serpil Kaya, Eser Demir, Dilaver Özdemir, Serap Kiper, Ilgaz Dilek, Orhan Kazbek, Musti...
15 Ocak 1999
Yıl: 1
Sayı: 2
İmtiyaz Sahibi ve Yazışleri Müdürü: Serpil Kaya
Adres: Hayriye Caddesi, Çorlu Apartmanı No:3/2 Galatasaray - İSTANBUL
Tel/Fax: (0212) 292 02 07 - 08
Film Hazırlık: Çağdaş Grafik
Baskı: Ilıcak Matbaacılık A.Ş. İstanbul (0212) 880 40 77
Dağıtım: Birleşik Basın Dağıtım A.Ş.
Bir Yıllık Abone Bedeli: 9.000.000 - 6 Aylık Abone Bedeli: 4.500.000

AÇIK OTURUM

Yüksel Işık

"Sevgilimsin, arasına bir kağıt koyup erteliyoruz aşkı"

Nihayet artık bir hükümetimiz var. "İyi saatte olsunlar"ın isteği üzerine merkez sağın desteğiyle kurulmuş bu azınlık hükümetiyle seçim sath-ı mahalline giriyoruz.
Seçim denince benim aklıma hep 1975 yerel seçimleri geliyor. Ecevit o zaman da vardı. Ankara'da Vedat Dalokay'ı aday göstermişti. Henüz lise bir öğrencisiydim ve Altındağ Pazarı'na toplanan binlerce kişinin arasına katılmıştım. Tanrım o ne coşkuydu öyle! O tarihler henüz sola ağırlığını koyan gençlik gruplarının kendi çerçevelerini net bir biçimde çizemediklerinden olsa gerek, duvarlara "umudumuz Ecevit" yazanlar da, "ne ezilen ne ezen insanca hakca bir düzen" diye slogan atarak halkı coşturanlar da onlardı.
Onlardan bazıları sonradan idam edildi; bazıları düşmana yenik düşmemek için kaçak gittikleri Filistin topraklarında denizin dalgalarına teslim oldular. İlk seçim çalışması heyecanını onlarla birlikte yaşadım.
Ne güzel abilerdi onlar!
Doğrusu, bu ilişki tek taraflı değildi. O tarihlerin Ecevit'i de henüz "Halklara özgürlük" sloganına tavır almıyor; "tek yol devrim" doşkusuna elini sallayarak yanıt veriyordu.
Tabi ben gözlerimin ve belleğimin yalancısıyım. Sonradan öğrendim ki, sosyal demokrasi taleplerini sloganlaştırdığı kitleleri sermayenin rotasına aktarma maharetini gösterin bir siyasal akımmış.
Ve gene öğrendim ki, bu ikili karakteri nedeniyle "ne İsa'ya ne de Musa'ya" yaranabiliyormuş. Nitekim takip eden yıllarda kitleler, şu azınlık hükümetinin başbakanı Ecevit'e, öyle bir ders verdiler ki Demirel'in karşısında tam bir hezimete uğradı.
Şimdilik bu kadar yeter. Anılardan kurtulup günümüze dönelim. Çünkü seçim geliyor ve hakikaten idaallerine büyük bir aşkla bağlı solcular da artık seçime girmekte hiçbir beis görmüyor. Solcuların hep ikilemleri olmuştur. Diyalektiği ya! Eskiden "seçime girelim mi girmeyelim mi" ikilemiyle boğuşan solcular şimdi, "nasıl girelim, nerede girelim" tartışmasına kilitlenmiş durumdalar.
Aslında yaşanan tartışma ciddi. Böyle ciddi bir konuda benim söyleyeceklerim ne kadar ehemmiyet kesbeder bilemem ama söylemek için de günlerdir fırsat kolladığımı da itiraf etmek isterim. Annem, "oğlum insan boğazını kırk düğüm yaratmıştır, kırk düşünsün bir söylesin diye. Sen nasıl bir insansın, aklına geleni elalemin içinde söylüyorsun" derdi.
Nur içinde yatsın hala öyleyim! Üstelik, bunun çok devrimci bir tutum olduğunu, aklım kestiğinden beri, düşünegelmişimdir. Politik pragmatizm, yaşamlarını politika yaparak idame ettirenlerin işidir. Bize düşen, her koşulda gerçek olarak addettiğimiz şeyleri kamuoyu önünde tartışabilmektir. Tartışabilsin ki, doğruyu yakalayabilelim. Başka türlü şu çete düzeninden kurtulma şansımız olmaz.

Yeter artık, "çıkar şu ağzındaki baklayı" dediğinizi duyar gibi oluyorum.
Sahi solcular seçimlere nasıl ve nerelerde girecek?
Bu iki sorunun yanıtı da önemli. Birincisinden başlayalım.
ÖDP, HADEP, SİP, EMEP belli başlı sol partiler.HADEP diğerlerinden biraz farklı ama kader işte! Bu partilerin, programları ve öncelikleri itibariyle de birbirleriyle örtüşmediği bir gerçek. Ama yaşamın hızlı aktığı ve ayrılıkların köşeli hale getirilmesi lüksüne izin vermediği de bir başka gerçek. Demek ki, solcular, her şeyden önce ittifak sorununu gündemlerine alacaklar; hem de öyle laf olsun diye değil. Böylece hem solun psikolojik sınırı olan yüzde üç oranının üstüne çıkarak, geçmişi geçmişte bırakacaklar hem de şu kendilerinden başka kimseye tahammülleri olmayan şeriatçı - faşist partilerin bile yapabildiklerini yapamayacak kadar acz içinde olmadıklarını kanıtlamış olacaklar.
İkinci soru çok daha önemli. Gözlemleyebildiğim kadarıyla ÖDP'de, HADEP'i eksen alan bir tartışma yaşanıyor. ÖDP, Kürtlerin yaşadığı coğrafyada örgütlenmemeyi bir ilke olarak benimseyen tek parti. Hatta tarihte pek bir örneği de yok. Doğru mu yanlış mı tartışması bizi aşar! Ancak siyasi etik açısından olumlu bulduğumu söyleyebilirim. Bir şartla!...
Ben eski Çinçinliyim. Oralarda derlerdi ki, "delikanlı ol, canımı ye!" Siyaseten "delikanlı" olunabilir mi, bilmiyorum ama ÖDP, eğer "ben bütün bu yaşananlardan dolayı bu coğrafya da örgütlenmeyi doğru bulmuyorum" diyorsa, buna muhataplarından bir yanıt gelmesi gerekmez mi? Promosyon reklamcılarının dillerinden düşmeyen şu "madem öyle, işte böyle!" misali; ÖDP'nin muhatapları da, "Türk coğrafyasında bizim muhatabımız ÖDP'dir" diyemez mi acaba?
Denilebilir ki, "her şey o kadar basit olsaydı, bu konuyu açmak sana düşmezdi. Görmüyor musun, İstanbul'un orta yeri Kürt". Evet ama "Münih'in de orta yeri Kürt"! Kürtlerin atacağı her adıma Türkler onlarca adım atarak yanıt vermeli ama kimse, Türklerin birileri tarafından Kürtlerin hoşuna gidecek adım atmakla görevlendirildiği yanılgısına düşmemeli. Başka türlü şu "Yaşasın halkların kardeşliği" nasıl gerçekleştirilebilecek ki?
Tam da bu zamanda böyle bir şey söylemek doğru mu olur bilmem. Bildiğim tek şey, politika yaparken de, insana ait olandan uzaklaşmamayı bir ilke düzeyine çıkarmak gerekir. Hiç bir sorun tek boyutuyla tartışılarak sonuca ulaştırılamaz; hiç bir sorun ertelenilerek çözülemez. Behramoğlu'nun bir dizesini çok severim. "Sevgilimsin, arasına bir kağıt koyup erteliyoruz aşkı" diyor. İlişkilerinin evlilik kurumunun aptal hapishanesine kapatılmasına izin vermeyecek kadar devrimci olanların aşklarının ertelenmelerine razı olacaklarını sanmıyorum. Aşk varsa yaşanmalı. Değil mi ki "biz başka alem isteriz."

Hollanda asıllı ABD'li sinema oyuncusu Kırk Douglas Aralık 1918'de doğdu. Filmleri "Üç Aşk Hikayesi", "Spartaküs" ve "Van Gogh'u canlandırdığı "Lust For Life" filmlerinde başarı kazandı / Talihi yar olanın yar sararmış yarasını / talihi yar olmayanın benim gibi felek düzermiş anasını (Neyzen Tevfik) / **Gözyaşları üzüntü kadar sevinç anlamın da gelebilir ama gözleri hep aynı yere dikili olarak oturan Roze'nin gözyaşları üzüntü yüklüydü Dickens**

TERS KÖŞE

RULO YAPILMIŞ GAZETE

Hasan UYSAL

12 Eylül darbesinin en civcivli günlerindeydi. Cumhuriyet'in Ankara bürosundayız. Ha kapatıldık ha kapatılacağız diye bekliyoruz. Sabahın köründe bir binbaşı hışımla içeri daldı. Kapatılma günümüz belli ki gelmişti. Şaşkın bakışlarımız arasında elinde rulo edilmiş Cumhuriyet Gazetesi'ni şiddetle masaya vurarak, "Bu kadar rezalet olmaz kardeşim, yeter artık!" diye bağırdı. Belli ki, kapatılma bir yana, bizleri de götürecekler. Bu duygularla hepimiz donup kalmıştık. Bir askerin paldır küldür gazeteyi adeta basıp uluorta bağırması olağandı. Öyle ya, memleket onlarındı ve memleketi kurtarmak için de yönetime el koymuşlardı! En cesaretlimiz, bağırmasını sürdüren binbaşıya son derece ürkek bir biçimde, "sayın komutan sorun nedir?" diyebildi. Binbaşı başını hızla soru soran yürekliye doğru çevirdi;

"Bu ne biçim bulmaca kardeşim? Maria Antuanet'in ayakkabıcısının adını soruyor. Nöbet sırasında sabaha kadar bu sorunun yanıtını aradım. Hiç bir ansiklopedi de yok! Böyle soru sorulur mu?"

Gülelim mi ağlayalım mı, sinirlerimiz boşaldı aniden. Gelen binbaşı Cumhuriyet okuruymuş ve o da, bulmacaları hazırlayan Şiar Yalçın'ın yeni bir kurbanıymış sadece. Bulmaca denildi mi bu aklıma gelir hep! Bilmem bulmaca çözmesini sever misiniz? Aslında müthiş dinlendirir, tabi biraz çetrefilli olmak koşuluyla. Küçüklerini sevmem, en az onbeşe onbeş olmalı. Soruların dili bile tabii ki önemli. Artık yalama olmuş kelimelerin kullanılması ya da tersten sorulması ise çileden çıkartır. Her neyse, derginizin bu boşluğunu gidermek arzu ve inancındayım. Buyrun bulmacamıza;

Devletimizin en bilinen ve büyük yöneticilerinden. Emeklilik yaşını geçti ancak Derin Devlet'ten emekli olunmuyor malumunuz. Özellikle son 8 yılda, yurt içi ve dışı her türlü büyük ihalede devrede. Başımıza gelen melanetlerin neredeyse tek sorumlusu. İhale paylaşımı nedeniyle, kendi adamıyla (ya da kadınıyla) bile kavgalı.

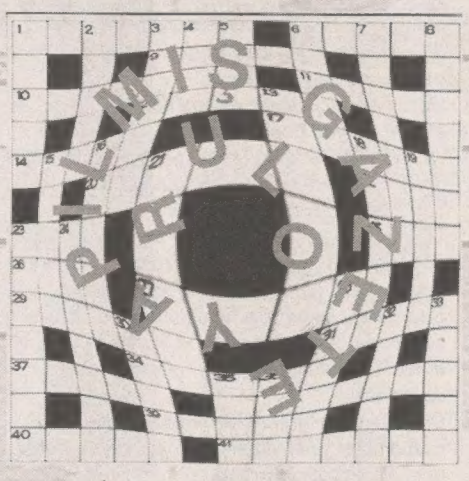

Tanrı'nın 30 küsur yıldır "yürü ya kulum" dediği yakınları artık koşuyor!

Kim bu değerli yönetici? Hangi ilde? Görevi ne?

Türkiye'de siyasetten, ekonomiye her şeyin kendilerinden sorulduğu ailenin ayakçısı. Herkes onu işadamı ve gazete-tv patronu sanıyor. Bağlı olduğu grup adına çalışıyor. banka, elektrik, medya, özelleştirme, hükümet, seçim işleri ve ihaleleri, patronu adına o takip ediyor ve yine patronu adına kontrgerilla ve çetelere adam sağlayan partiye önemli para aktarıyor. Solmuş gibi yapan gazeteyi bile o çıkarıyor.

Kimdir bu büyük medya yöneticisi ayakçı? Ayakçılığını yapan, medya önüne pek çıkmayan holding hangisi? Sahibi oldukları gazete, dergi ve tv'lerin adı nedir?

Sol ismini kullanan "ailenin sağ partisi" milletvekili. Fettullah hocanın adamı. Genel başkanı ile Fettullah bağlantısını o sağlıyor. Üniversite döneminde adı "ajan ve polise" çıkmıştı. Halkın adını kullanan partinin başkanının ellerini yalarken, şimdi o partiye küfrediyor ve ustaca yolsuzluklar yapıyor. Kararları karşılığı yüklü bir sermayeyi çoktan doğrulttu.

Kimdir bu sayın bakan? Ne bakanıdır aynı zamanda?

Parlamentonun önemli bir yöneticisi. Sosyal demokratmış gibi yapan bir partinin yıllanmış siması. 12 Eylül sonrası ara verdiği siyasette MHP'li ortakları ile önemli ihaleler aldı. Devletin derinliklerinde pişti. Her kirli işin içinde ve haberdar, buna rağmen kokusunu çıkartmamayı ustalıkla başardı. Memleketin zor durumlarında hep akla gelir?

Kim bu değerli ve derin saylav? Hangi partiden?

Bulmacanın soldan sağa bölümünü sorduk. Şimdi yukarıdan aşağı soruları sıralayalım? Bu adamların sizleri yönetmesine neden nedir? Bunlara ses çıkarmayanlar cennetlik midir yoksa suçlu mudur? Bunlardan öncelikle kimler hesap sormalıdır? Son sorumuz, eski partilerinize bile bile oy vermeye devam edecek misiniz? Yeni bir partiyi denemeye var mısınız?

Buyrun son derece güncel bulmacamızı çözün. Bizden söylemesi, bu soruların yanıtlarını hiç bir ansiklopedi de bulamazsınız, boşuna aramayın. Bulamayınca da sinirlenip, gazeteniz elinizde rulo yapıp, kapımıza dayanmayın!

AH ULAN TÜRKÜLER

Tedbiri alınsın kardeşim, artık çarşambayı sel, sevdiklerimizi el almasın, göz göre göre ellere aldırıyoruz sevdiklerimizi. Gerekirse, Çarşamba'ya baraj falan kurulsun. Sel fazlası kıçımıza kaçmadan, faydalı bir şekilde geri dönsün.

-O Erzurum'daki kız, dolaşıp durmasın çarşıda falan, yeter! Yıllardır kaç kardeşimin başını yedi, gitsin evine, kıçını kırıp otursun...

-Mihriban'mısın nesin kızım, git boyat saçlarını. Gönlünü bağladığın kardeşlerimizi toplasak, bütün Çin halkına kazak örerdi. Sen gelmezsen; kuaförlerimiz, yakalar kuytuda köşede...

-Gelme Ayvaz'ım üstüme üstüme, senle işim olmaz. Sen kendin git Çamlıbellere bellere.

-Şu tatlı dilli, güleryüzlü hatun bulunsun artık, yeter ya! Her yerde onu aramaktan imanımız gevredi. Yıllardır aramadığımız yer kalmadı. "Armut" çık artık yavrucuğum, kurtsun...

-Yemen'e gidenler geri getirilsin, gerekirse dedektif falan tutulsun. Bize lazımlar, örgütlenmemiz lazım...

-Şu ateşi de ver artık ya, efkarlandım bir cigara tüttürüp devam edelim...

-Leyla söylesin artık, küstü mü, küsmedi mi? Hani bilelim ona göre yanaşalım, taktik geliştirelim, strateji belirliyelim...

-Bitlis'teki beş minareden bir kaçı kaldırılsın

-Tokat'ın şu yol sorunu çözülsün. 20. yy'da taştan yol olmaz, içinde 15'li yar kalmaz, bir an önce gidilsin.

-Sobalarda kuru meşe yakılmasın artık, kaloriferli dairelere taşınılsın, gerekli toplu konut yaptırılsın...

-Değmesenize lan!, gamlı yaslı gönlüme. Herkes ayrılabilir selvi boylu yardan, maksat gönüller şen olsun, gülme başına gelir...

-Bir gün bile yar demeyen birine, niye türkü yazılır? Delikanlılarımız artık tenhalarda ağlamasın, türküler kadir kıymet bilenlere yazılsın.

-Eğlenmeye, şan obaya varınca kızım, bak hem de acem kızısın, seni seven oğlan takmazken malı, yakışır mı sana can, telefon ettirmek ehm de burnun ....
(ne demek istediğini ben de anlamadım)

-Cemal kardeşiniz al kanlar içinde kalmış, biri 112'yi arayıp yardım istesin. Cepten arama çok yazıp, yemeden gelenlerin bir kısmı yardıma gitsin, alıp getirsinler Cemalımı..

-Çerkez kaymakamlara dikkat edilsin, herifler boş bulunca Gülsüm'leri kapıyor, önlem düşünülsün...

-Törelere uyulmasın, kemsi yengesini almak zorunda kalmasın, böyle trajik türkülere gerek kalmasın, kardeşleri dertlenmesin...

-gaydırı guppak cemile..

Birdal TEZER

HAFTANIN ÖRDEĞİ

1966'da iç ve dış sömürücülere karşı verdikleri mücadele ve gerici karşı güçler yüzünden seçimi kaybettiklerini, alınyazısı devrimcilik olan bir parti olduklarını söylemişti.

Halkçıysan ortanın solu olursun deyimini CHP'de parti içi değişiminin öncüsü olduğu dönemlerde kullandı. Halkçıydı, devrimciydi ve değişimciydi. Mavi gömleği ve beyaz güvercinleriyle alanlara çıktığında şimdi anlıyoruz ki baskıdan, sömürüden bunalmış halkın dolduruşuna gelmişti...

Köprünün altından çok sular aktı... Araya darbeler ve ayrılıklar girdi...

Dolduruşa gelmiş olmalı ki sonradan acaip seçici oldu. Kalabalıklara minnet etmedi. Hatta yol arkadaşlarından bile uzak durur oldu. Bu ne şiddet bu ne celal dedirtecek bir iç kavgadan sonra partisini kurdu ve CHP ile yollarını ayırdı.

Kimileri arkasına Rahşan'ın durduğundan dem vurarak misyonunu yitirdiğini söyledi. Misyonu var mıydı yok muydu yoksa gerçekten kalabalıkların dolduruşuna mı gelmişti bilinmez ama Karaoğlan, soluğu ortanın sağındaki partilerle koalisyonda aradı. Hatta Mesut O'nun için Demokratik Sol'cuların koalisyon yapabilecekleri tek aracıydı. Bu koalisyon girişimlerinde neredeyse ANAP, DSP'den daha solda bir parti görünümüne bürünüverdi. Yavuz hırsız hesabı.

Kitleler, yani seçim ve sandık süreçlerinin "hedef kitlesi" kalabalıklar Eco'nun Karaoğlan günlerini bekleyedursun sağ partilerin zaman zaman ağabeyliğine soyunan bir görüntü çizmeyi de ihmal etmedi Ecevit. Hele yeni yılın ilk günlerinde hükümet turlarını yaparken Çiller için söyledikleri O'nu okurlarımız tarafından "Haftanın Ördeği" yapıverdi; "Ben Çiller'i ikna ederim." Bir hafta sonunda ise gazetelerde yeni bir deme-ci göze çarptı Ecevit'in; "Çiller'den umudu kestim."

Yarım asıra sığdırdığı politik yaşantısı, belli ki Ecevit'e hangi durumdan vaziyet çıkaracağını henüz tam anlamıyla gösterememiş. Şimdi yeni kabinenin çiçeği burnunda Başbakanı. Konuşurken yanakları hala pembeleşiyor şairin. Bakalım gelecek haftalarda bu köşeye konuk olabilecek mi? Zaten bir yılın sonunda okurlarımızın en fazla "Haftanın Ördeği" seçecekleri kişi ya da kurumlar "Yılın Ördeği" olacaklar...

Büyük ödül var... Büyüüüük...

Kirli Havayla Savaş Haftası / Fırtına / Ah bu göğüs değil bu kucak değil / Toprak da ana ama sıcak değil / sen gittin bahar gelse de artık / Güller gönlümüzce açacak değil (Mehmet Esendal) / **15 yıl önce bugün İstanbul Erkek Lisesi açılmıştı** / Yemek Listesi: Şehriye Çorbası, Mıhlama, börek, salat, komposto (Saatli Maarif Takvimi) / **Pencereden kar geliyor / gurbet bana zor geliyor / aman annem ben öleyim (Anonim, Harput)** taaam yaa...

GRAMOFON

ACITIR GEÇEN ZAMAN

Ne varsa yaşanılmış ve paylaşılmış / yasak bir kitap gibi durmakta şimdi / ve hala sımsıcak durur anılar /sımsıcak ve boynu bükük A. Telli

Bir zamanlar, evlerimizin başköşesinde yerini alırdı gramofonlar. Zaman geçti, anılarımız gibi onları da sakladık karanlık bodrumlara... Taş plaklardan, tango dinleyip dans etmiyoruz belki sevdiğimizle ama Mehmet Usta hala romantizmin ve doğallığın temsilcisi gramofonlara hayat vermeye devam ediyor.

"Siz hiç gramofon dinlediniz mi?"
Yitirdiğimiz bazı şeyler var. Farkında bile değiliz. Belki suçluyuz, belki de unutmuş, uyku hapı yutturulmuşuz. Kimbilir ne zaman susturmuşuz, içimizden gelen o berrak sesi, hep konuşmuşuz ama dur durak bilmeden, tek bir "söz" söylemeden. Ağlamamışız açıkça yitirdiklerimize; maskemiz akar sanmışız, belki de utanmışız aynadaki aksimizden... Bunca hengamenin içinde farkına bile varmamışız.
Bunları düşündüğüm için oradaydım. Az önce, bir bakırcının bile güç bela ayakta kaldığı Bakırcılar Çarşısı'ndan geçmiştik. Şimdi burada, bu küçücük dükkanda zaman hapsedilmiş, yok edemediği şeyler için kendini yiyor.
Tezgahının üst çekmecesindeki taş plaklardan özenle birisini seçti ve gramofona yerleştirdi. Yine aynı özenle iğneyi taş plağın üzerine koyduğunda, sanki kalbimin karanlıkta kalmış bir yerinde bir çocuk üşüdü (Sonradan öğrendim ki, gramofonda her iğnenin bir plaklık ömrü varmış). Gramofondan süzülen, tanıdık bir sesin hiç duymadığım kadar genç ve taze haliydi. Zeki Müren'in ilk plaklarından: "Bir Muhabbet Kuşu".
Mehmet Öztekin, Türkiye'deki tek gramofon tamircisi ve imalatçısı. 41 yıldır tamir, 20 yıldır da imalat yapıyor. Dünyadaki nadir ustalardan biri -belki de tek usta- olsa gerek ki, bir çok ülkeden müşterisi var. Ne olduğunu, ne yaptığını anlayamadıklarımızın, "yıkılmadım, ayaktayım" diye naralar attığı bir dönemde, büyük bir tevazu ile direniyor yıllara;
"Babamdan öğrendim bu mesleği, Ömer Usta'dan. O da buraya yakın bir yerde çalışırdı. Şu eski otoparkın olduğu yerde."
Bir kahkaha duydum ya da öyle sandım. O an, sanki zaman karanlık dehlizinden şuh bir kahkaha göndermişti: "Burada hapsedilmiş olabilirim ama, dışarda faaliyetlerim sürüyor" dercesine.
Maltepe'sinden derince bir nefes alıp savuruyor gramofonun genzine. Gramofon ise vakurla, dimdik duruyor tezgahın üstünde, tamir edilmeyi beklerken.
"Tamir seneler ister" diyor usta. "Çok çeşit görmek ister. Basit gibi görünüyor ama bir dönemin en ileri buluşudur. Bundan önce sesin kaydedilmesi mümkün değildi."
O bunları söylerken cebimde walk-man'im daha da ağırlaşıyor, belli etmemeye çalışıyorum. "Gramofon iki parçadan oluşur." Sesin çıktığı uzun kısmı göstererek, "Akustik bölüm..." ve alttaki [illegible] göstererek, "[illegible]"
Bunları anlatırken gösterdiği özen de, mesleğini seven her insanda olması gereken inceliği görüp feyz alıyorum.
Bir an düşünmeden konuşuyorum; "gramofon acaba ne zaman çaptan düştü?"
Mehmet Usta anlayışla karşılıyor sorumu ve anlatıyor. "Bu gelişim dünyada ve Türkiye'de farklı. Dünyada en yaygın olduğu dönemler 1900'lerden sonra. Gramofon, o zamanlar kişiliğini bulur ve aileyi etkisi altına alır. Tıpkı bugünkü televizyonlar gibi. Türkiye'de ise [illegible]
[illegible] enince bugün sayısı iyice azaldı."
[illegible] şünü zamanın. Sonra ustamız açıkladı, Türkiye'de gramofonun dünyaya göre daha uzun süre kullanılmasının sebebini. Daha vefalı oluşumuz mu?; "Dünya teknolojik gelişimle birlikte gramofonu hızla terkediyor ama bizim ülkemiz terketmiyor. Çünkü gra- [illegible]
yine zamansız yakalıyor, gözlerinde garip bir buğuyla ekliyor;
"Bizde 1960'lara kadar gramofon var, sonra insanlar hatıralarını karanlık bodrumlara itekliyorlar."
İnsanlar-hatıralarını-karan[illegible] bodrumlara-itekliyorlar... Yaptığımız h[illegible]
Yaşamak, tüketmekle eşdeğer, yo[illegible]
[illegible] Kolkola verip üzerine [illegible]
Mehmet Usta'ya zorluklar yaşadınız mı?, di- [illegible]
üzerinde fazla durmak istemediğini anlatıyor...
"Evet 1960'lardan sonra tamir edecek gramofon bulamıyorduk. Herkes ya elden çıkarmak istiyordu ya da bir kenara atıyordu."
Hüznün arttığı duyumsanabiliyordu ve ben ma- [illegible]
daha fazla kurcalamak istemediğini anladım.
Müşteriler nasıl insanlar diye sorduğumda biraz seviniyor sanki; "Gelen insanlar ayrı bir derinliktir. Gramofonun bir dönemin güzelliğinin son temsilcisi olduğunu bilen insanlar, çoğunlukla gençler." Sonra bir an durup sanki birşeyleri ölçüp tartarak; "Biz, işim bitti, kaldır-atçıyızdır biraz, toplumun yapısı ile ilgili bu. Ama yeni jenerasyon farklı, değerlerini koruyan bir jenerasyon."
Sohbetin başından beri sormak istediğim konuyu açıyorum: Acaba Mehmet Usta kimseyi yetiştirdi mi bu meslek için?
"Bizim iş sabır isteyen, sevgi isteyen bir iş, hevesle geliyorlar; 3-5 ay sonra bırakıyor, heveslerini alıp gidiyorlar." Başka sebep yok muydu acaba? "Gramofon ustası eskiden çoktu ama seveni yokmuş gibi korunamadı, bugün seveni çok o yüzden usta olmasa bile korunuyor. Hem kim çocuğunu para kazanıp kazanmayacağı, kesin olmayan bir işe verir ki?"
O an sanki hiç vermemesi gereken, en kuytudaki sırrını veren çocuk gibi mahzunlaşıp, son bir nefes daha çekerek söndürüyor cigarasını.
Sohbet koyulaştıkça öğreniyorum ki, Mehmet Usta çok iyi bir Türk Musikisi dinleyicisi: Münir Nurettin Selçuk, Necmi Rıza Bey, Hamiyet Yüceses... Gramofonda yıllardır dönüp Mehmet Usta'nın sıcak dünyasına zamanı kilitleyen gramofonların misafirleri...
"Hamiyet Yüceses açık havada şarkı söylerken mikrofonu iki metreden daha fazla yaklaşmasını zul sayarmış kendisine" derken Mehmet Usta, tezgahın üzerindeki gramofon, yıllardır sesini duyurduğu sanatkar için, vakur tavrından vazgeçip inceden büküyor sanki boynunu.

Ne demişti Mehmet Usta: "Bugün seveni çok gramofonun, ustası olmasa bile korunur." Bunlar yok olmaya yüz tutmuş bir mesleğin son ustasının mesleğinden çok, mesleğinin baş nesnesini düşündüğünün kanıtı. Bu mesleğe belki yeni bir usta gelmeyecek ama gramofon hala çalıyor ve çalmaya da devam edecek.
Yine de bazı şeyler içimi acıtıyor. Kaybetmek istemediğim bir çok şeyim var; kaybettikten sonra yanmak istemediğim. Bir yanım Mehmet Usta olsun istiyorum, huzuru hissedeyim; diğer yanım öğrensin bir çok gizi. İnsanım, değerlerim var, değerli anılarım var benimde belki yıllarca bodrumda beklettiğim. Pek hoyrat zamanın kızıl külleri; hızla örtüyor, sabırla gizliyor eski güzellikleri, saklamak istiyor belki de zaman şu ihtiyar halini.
Dükkandan çıkarken zaman karşıladı beni arsızca, dört bir yandan esmeye başladı işlerken tarihi unutulmuşların sayfasına. Ben arkama dönüp bakamadım ama hissediyordum bakışının ne söylediğini:

"ZAMAN MI ; O EN ÇOK ACITANDIR"

Yalçın Tosun

En büyük hırsız sensin / Niye o? / Çünkü kalbimi çaldın. (Behçet Nacar- Neşe Aksoy, Çare Sende Allahım filminden) /Alem göt olmuş (Mine) / **Beni mi seversin yoksa domuz kocanı mı? (Fuat Saka, Lazutlar)** / İkiel tek kanlığı ilk bozan şey ekonomik sebebin işe karışması gibi görünüyor (Bertrand Russel Evlilik ve Ahlak) / Baykuş uğurludur (İlhan İrem) / **düşürdüğün şarkılarını topla izini kaybettir.(Salih Bolat)** / Davayı DGM kazandı / **ne? ha? hı?**

YALNIZCA PARANOİDLER AYAKTA KALIR

FATİH ALTINÖZ

Bir kitap adı. Yazarı, Intel Corporation'ın yönetim kurulu başkanı, Andrew s. Grove.

Andy anlaşılan mesleğinde başarılı bir arkadaş. Bir korporeyşının en tepesine kadar tırmanmayı becermiş, oradan konuşuyor.

Oh! Ne güzel, tenha tenha...

Andy, hırslı, dinamik, işbitirici, gözükara ve benzeri ahir zaman sıfatlarına sahip canlı türlerinden biri olmalı. Günümüzde bu türdeki canlıların çeşitli örneklerine sık sık rastlamaktayız. Nerede rastlamaktayız? Sokakta değil tabii. Medyada suretleri görünür bunların. Öyledir... Andy gözünü daha ilk gençlik yıllarından itibaren -ne demekse- en tepeye dikmiş ve birçok meslektaşını, çıkmakta olduğu merdivenin her basamağından çeşitli tepme yöntemleriyle aşağıya doğru yuvarlayarak bugünlere gelmiş herhalde. Ne mutlu ona!

Ve yetinmiyor... Bütün alemlerin anasını bellemekle yetinmiyor, oturup birde kitap yazarak belletenliğe soyunuyor arkadaş.

Diyeceksiniz ki: "Kardeşim sen daha adamın kitabını bile okumadan böyle nahoş faaliyetler içinde olduğunu nereden anladın?"

Cevap veriyoruz: "Kardeş yok!"

Şuradan anlaşılıyor, kapaktan. Arkadaşın, kitabın ön kapağında bir fotoğraf var ki, yani anlatılır gibi değil, bizzat görmek lazım, ama gene de anlatmaya çalışalım.

Fotoğrafta bizim Andy'nin bir kulağı, bir gözü ve yüzünün yarısı açık bir şekilde ortaya konmuş, ama yüzünün diğer yarısı görünmüyor. Sanki kapak hazırlığı sırasında fotoğrafçı, üstünde kitabın adı yazan beyaz bir fonu görüntülemek için tam denklanşöre basacakken Andy yandan görüntünün içine girivermiş. Stüdyodakiler ona önce kızmış, sonra "böyle de hiç fena olmadı aslında" diyerek durumu kabullenmiş ve hatta Andy'nin pratik zekasına hayran kalmış olabilirler. O anda her şey olmuş olabilir. Bilemiyoruz. Hiç bilemiyoruz.

Andy'nin bizi en çok etkileyen yanı, gözü. Belki biraz abarttığımızı sanacaksınız, ama insan yüzüne meraklı biri olarak iddia ediyoruz ki, bu gözden insan çıkmaz. Mümkün değil. İnanın. İnanmazsanız bir kitapçıya gittiğinizde, bu kitabı bulup bakın, kesinlikle bize hak vereceksiniz. Tek gözü böyle olan birinin insanlığı hakkında bir çıkarsama yapmak amacıyla öbür gözünü aramaya değmez. Değmez.

Alt göz kapağını çevreleyerek hafif aşağı doğru çeken, muhtemelen alkol nedeniyle ortaya çıkmış göz torbalarıyla, göz çukuruna yukarıdan sanki bir perde gibi çekilmiş üst göz kapağının arasından size doğru geçici olarak sabitleşmiş ve kısa bir süre sonra başka bir bedenin gizemli derinliklerine doğru yeniden harekete geçmeye ve sizi bir anda atmosferde toz kütlesi haline getirmeye hazırlanan bir adet göz. Bu göz avını parçalamak için su yüzüne çıkan, sonra da yeni bir ava kadar dibe dalan bir köpekbalığını anımsatıyor bize. Dibe dalma derken, başka bir objeye doğru yönelmeyi kastediyoruz. Obje, çünkü bu göz başkalarına insan muamelesi yapamaz. Bir tarayıcı. Objeler üzerinde saliselerle ifade edilen zaman süresince durarak hızla kar-zarar hesabı yapan, bu amaçla aldığı verileri merkezdeki ana bilgisayara geçerek gelen çıktıya göre hareketini sürdüren bir organizma. Fotoğraf olduğuna şükrediyorsunuz. Bu göz üç saniye bir noktaya odaklansa, orayı her bakımdan yani maddi-manevi tahrip eder muhakkak. Büyük Birader'in gözü olarak Orwell'in miraşçılarına telif ücreti ödenmek şartıyla (etik çok önemli çağımızda) postmodern reklam kampanyalarında, MTV kliplerinde kullanılabilir rahatlıkla. Bizden söylemesi...

"Neymiş kardeşim bu göz böyle?" diyorsunuz. "Kardeş yok. Kardeş yok."

İnsanın aklına çeşitli sorular geliyor. Bu gözün altında yer alan bir ağız tatlıcıda nasıl keşkül ister mesela? Saçma bir soru. Andy'ler tatlıcıya girmez. Eğer tatlıya zaafları varsa, bu konuyla ilgilenen yardımcıları ofiste yeterli miktarda keşkül bulundurmakla yükümlüdür zaten. Andy'ler yolda saat sormaz. Çünkü yolda yürümezler. Yollar onlar için güvenli değildir. Havaalanına giderken yolda taksi şoförleriyle muhabbet?.. Eskidendi; yükselmelerinin ilk evrelerindeyken etmişlerdir. Şimdi makam arabalarına binip gazete okuyorlar, telefon gelirse de kısa konuşuyorlar: "Al, sat, tut" falan. Andy'lerin ilan-ı aşk ettikleri görülmemiştir. Onların aşkına talip olunur. Herhangi biri onlara isyan ettiğinde, bağırıp çağırdığında dikkatli bakarsanız gözlerinden müstehzi bir ifadenin geçip gittiği görülür. Bu noktada isyan eden kişi susamaz, çünkü konuşmasını sonlandırdığı an çırılçıplak bir şekilde uzun zamandır seyredilmekte olduğunun farkına varacağını bidiğinden ortalığı daha beter gürültüye boğmaya devam eder. Berbat bir durumdur. Aşağıda tükürülecek yer kalmamıştır, yukarısı ise evvel emirde...

Andy'lerin sessizlikleri gerçekten ürkütücüdür ve daha da beteri bu özelliklerinin farkında olmalarıdır. Çoğu zaman karşılarındakileri sessizce dinlerler. En fazla "Seni anlıyorum" derler. Alakası yoktur.

Kitaptaki o göze bakınca insan Ady'lerin ikinci adam oldukları dönemde durumu nasıl idare ettiklerini düşünüyor ve "Bunlar dünyaya birinci adam olarak gelmiş olmalı" diye geçiyor içinden.

Gelelim kitabın muhteşem adına: "Yalnızca Paranoidler Ayakta Kalır."

Ayakta kalmak! Herkes yerlerde yuvarlanırken yara bere içinde, siz dimdik ayaktasınız. Yani herkese tepeden bakmanız mecburiyetten. Düşmüyorsanız suç sizin mi birader? Göz kamaştırıcı bir yükselişiniz var. Başınız göğe ermiş durumda. Kariyerinize hasetten, herkes çatır çatır efektleriyle çatlamakta. Karşınıza hasbelkader çıkanlar çıktıklarına bin pişman. Bir tekme, hepsi yerde. Siz yola devam ediyorsunuz. Gözünüz daha da yükseklerde. Gözünüz dünyada, doğaya açılan bir pencere değil, başka bir gezegende üstünüze tehlikesayar tarayıcı olarak monte edilmiş bir alet. Kendi bedeninizin sınırı dışında kalan bütün bir alemi varoluşunuz için doğrudan bir tehlike olarak algılıyorsunuz. size yan bakanlar kelime-i şahadetlerini de getirmiş oluyorlar aynı zamanda. Ölümsüzsünüz, yaşlanmıyorsunuz mesela. Bacakta varis, makatta hemoroid, prostatta hipertrofi sizin için imkansız. Bel ağrısı, kalp ağrısı, nefes darlığı herkeste var, bir tek sizde yok. Bayır turpu gibisiniz maşallah. ayaktasınız. Dimdik... Bunu neye borçlusunuz? Paranoid olmanıza... Süpeeer! Paranoid düşünce, bildiğimiz kadarıyla dışardan içeri doğru oluşmayan, içeriden dışarıya yansıyan bir düşüncedir. İçeride kartopu halinde yuvarlanmaya başlayan bir kaotik sıkıntı, çığ haline gelerek dışarı taştığında 'paranoid' tabiriyle isimlendirilmeye hak kazanır. O anda sizi ayakta tutan, dünyayla kurduğunuz paranoid ilişkinizdir. Ve bu ilişki son derece rahatsız edici, can acıtıcı, her an tetikte bulunmanızı gerektiren bir ilişkidir. Elinizde olmayan nedenlerle kurduğunuz paranoid düşünce sistemi bir yandan ayakta kalmanıza imkan sağlar, bir yandan da dizlerinizi titretir. Azaptır yani. Paranoid bir yaşantıdan çıkan kişilerin o dönemlerini hasretle yadettikleri görülmüş bir şey değildir. Ancak sıradan insanı yakıp kavuran paranoid yaşantılar iş dünyasında marifet olarak addediliyor anladığımız kadarıyla. İş dünyası gibi 'şimdi'nin karasularında gezinen bir gezegende paranoid olmak anlaşılır bir şey kuşkusuz. Tek sorun, bu yaşantının ölümle uğrayacak olduğu zorunlu kesintisinin - bilemeyiz ki ama, öteki dünya var mı? - ömrün son dakikalarında dudaklarda bırakacağı acı tebessüm. Öteki dünya varsa, sıradan insanın paranoid yaşantıdan çıktığında bu tarafta hissettiği rahatlamayı, siz bir işadamıysanız anca orada hissedebilirsiniz. Onu da bilemiyorsunuz. Yardımcılarınız, bilgisayarlarınız, diğer ekipmanınız bu konuda yeterli donanıma sahip değil. Dünyanın her tarafına yatırım yapmışsınız, ama ötesini düşünmemişsiniz. Yazık! Çok yazık gerçekten. Çok kelek bir vaziyet. Düşünsenize, bütün alemi incelikli tepme yöntemleriyle alaşağı ederek tenha tepelerde sürdürdüğünüz dünya yolculuğunuzda ne hapasına olursa olsun ayakta kalmanın hazzını yaşadığınız dakikalarda 'cartl' diye ölüm döşeğine düştüğünüzü... Herhalde ilk aklınıza gelen bu kitap olur.

"Ulan millete yalan mı söyledik ne?" diye geçer içinizden. Tanrı'ya seslenerek ortaya çıkmasını istersiniz. Ona iş teklifinde bulunmaya hazırsınızdır. Çünkü göz göze ilişkide tavlayamayacağınız bir varlık olmadığına eminsinizdir. Fakat size ölümün sesiyle kendisini duyuran mutlak varlıkla hangi dilde konuşacaksınız? Gözü yok ki onun... Göz sizde. Kitabınızın kapağında. Tanrı'nın okuma yazma bildiğine dair bir veri de yok merkezi bilgisayarınızda. düşünülmemiş. Ayakta kalmak konusundaki hünerinizi Tanrı nereden bilecek? nereden bilecek? Nereden bil... Bu soruyu böyle kendi haline bırakırsanız sonsuza kadar gidecek. Vaziyet kelek. Çok kelek!

SERDAR ÇAKMAK

UZUN YOL TÜRKÜLERİ

BALIK

Bu arada Orta II. Düşünemiyorum Ahmet Bey. Bir sigara daha, tam iç geçirilecek zaman: İçgeçirdi. Sabah sabah üçüncü kadeh rakı. Ahmet Bacak evlendiğinden beri düzenli çay içmeyi ihmal etmiyor, yanında da rakı içiyor. Aferin Ahmet bey pardon balık, Ahmet Balık.

Ahmet bey yataktan kalkar, sigara içer balkona gelir ve Sümbül Sokağı'na bakar, yeniden yatağa gelir, yatar, bir müddet sonra yeniden kalkar, sigara içer, balkona gelir Sümbül Sokağı'na bakar, masasına gelir, oturur. Bütün bunlar yarın sabah olacak. Çay koymaya gidiyor tam o sırada kız bacak değiştirdi. Kızdan bundan sonra B. diye söz edelim. B. Ahmet Bey'in, Ahmet Bey'den A. diye söz edelim. Şöyle daha iyi: B Hanım, A Bey. Sigara yaktı. Bu da yalan: Halihazırda yanmakta olan sigarasını içmeye devam ediyor. B Hanım Lise II'de A Bey Orta II de B Hanım A Bey'e derslerinde yardımcı oluyor. En ziyade Türçe'de. Ahmet Bey Bacak diyor.Sonra çay doldurmaya gidiyor. Rakı dolduruyor geliyor işte bu doğru. Bi de çay dolduruyor, bu da doğru. Ahmet Bey o bacak değiştirme olayını önce yazıyor. Sonra hatırlıyor. Bu da mı tuhaf? Çay doldurmaya gidiyor, rakı dolduruyor, iç geçirdiğini yazmayı düşünüyor, Ahmet beyin. Önceleri Ahmet Demir'di. Evlendi. Kola içti. Göbek bıraktı. Pantolon askısı aldı. Kapıcı, komşular ve Sümbül Mahallesi esnafı O'na Ahmet Bey demeye başladı. Telefonla arayan arkadaşları da karısına Ahmet Bey'i sordular. Ahmet Bey balık tutmak istemiyor mesela Balık oluyor Ahmet Bey. Sonra kendisini tutuyor, soyuyor yiyor. (Yemekten sonra uyur.) Yeniden balık olana kadar HİÇ. Sonra yeniden Ahmet Bey Balık. Hiçden Balığa dönüşüm bir karın ağrısına bağlı. Ahmet Bey'de böyle bu. Uykusuzluk titreme içki hezeyan Balık. Buna benzer birşey. Biraz önce Karısı geldi. Çayını getirdi. Ona nasılsın dedi. Teşekkür ederim iyiyim. Yahut şöyle: bir parça balık biraz rakı Ahmet bey biraz Balık bir parça biraz daha balık. Çay doldurmaya gider. Çayını doldurdu geldi. Sigarasını yaktı. Bunu yazan Ahmet Balık.

BACAK

Sümbül sokağının sonundaki küçük sarı evde bir adam masasının başında oturmaktadır. Sigara tablası doludur. Boş paketler vardır. Dolu paketler vardır. Birkaç kalem , birkaç kitap çokca kağıt vardır. Adam kalkar mutfağa çay doldurmaya gider. Salonda karısı vardır üstünde eşofmanlarıyla televizyon seyretmektedir. Adam çayını daha doldurmaya gitmedi. Daha düşünüyor çay doldurmaya daha gitmedi. Daha düşünüyor çay doldurmayı ve yazacaklarını. Adam burnunu karıştırdı. Pislik yoktu ama (Bir daha kontrol etti) Evet pislik yoktu. Yazı yazan eli de ağrıyor. Adam yazıyı ben yazmıyorum diye düşünüyor. Çay doldurmaya gitmiyor. Ne engelliyor onu? Tutkusuzluk. Kesin bir cevap; isteyememek dersek daha geniş bir özet yapmış oluruz. Ancak amacından oldukça (bu, önceleri. Sonraları amaçsızlığa ulaşmış olarak tutku duymadan istemeyerek) uzaklaşan istek, ondan doğmuyor. Onun hamurunda bu yok. İsteği yok. Ahmet Bey ömründe bacak değişmesini hatırlamadığı günü hatırlamıyor: ilk günden sonra, ilk gün dahil. Biraz hatırla Ahmet Bey Japone kol bir elbise dizin, dizlerin, öbür dizin, bu dizin; dizlerin on parmak üzerinde eteği, işte gene bacak değiştirdi, güneş yanığı, harikulade.

GalatasKadısı tarafından 1746 tarihinde verilen ve sureti Cevdet Tarihi'nde kayıtlı bulunan bir hüccette bir adamın ömrünün yedi yılını diğerine hediye ettiği resmi olarak saptanmıştır (Enver Ziya Karal, Osmanlı Tarihi- TTK Basımevi, Ankara 1998) / Nası yaa? / **O şehirde bir kadın vardı, dudaklarıyla gecemizi dolduran (Ümit Yaşar Oğuzcan)** / Cahil ile hoş olan kendin derya bilirmiş (Pir Sultan Abdal) / **hı hı**

VALİLİK YÜKSEK KATINA

Aşkiya Avukat düşaşırı işler yapmaya devam ediyor. Geçen haftanın Eşkiya Avukat başlıklı yazısı epeyi ilgi gördü. İzmirli av ukatlar Kordonboyu güzelliğinde yazılar yolluyorlar. Son maharetleri de aşağıda;

Valilik Yüksek Katına
İZMİR

İzmir'de İzmir Barosu'na kayıtlı olarak, 1. Beyler Sok. 51/306 Konak adresinde faaliyet sürdüren Senih Özay'ın "Anılarım... Ağzımı HAYIR'a açtığım anılarım" isimli Bergama siyanürlü altın dosyası anıları da dahil olmak üzere, muhalif anılarını da kaleme aldığı KİTABININ YAZILMASI, BASTIRILMASI. DAĞITILMASI VE TÜM İLGİLİ KURULUŞLARLA SİYASAL, TECİMSEL TUTUMLARI TARTIŞICI, ÇÖZÜMCÜ BİR YASAL ÖRGÜT kurulmasına karar verilmiştir.
Bu kitap gibi, uzun yıllardır Türkiye Hukuk hayatını / Avukatlık hayatını, onun çelişkilerini, ortaya çıkaran olgularını kaleme alan kitapların yok denecek kadar az bulunması karşısında, tutarlı tutum sağlamak üzere, dostları olarak bir katkı örgütü kurmaya bizler karar vererek,

2911 sayılı "Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası"nın 9. maddesine göre,
*Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip,
*21 yaşını doldurmuş,
*En az 7 kişi olarak,
*İzmirde sürekli ikametgahı bulunan,
*Son 6 aydır oturduğu ikametgahını kanıtlayan,
*Haklarında kovuşturma yapılabilmesi izne bağlı bulunmayanlar olarak,
*Yasama veya diplomatik dokunulmazlıkları bulunmayan,
*Aralarından birini Başkan gibi seçtikleri,
*Açık kimlikleri ve meslekleri ve ikametgahları ve çalışma yerleri tek tek yazdıkları bir liste ekli bulunan,
*Nüfus cüzdanı sureti adli sicil kaydı ve son 6 aydır ikamet ettiğinin belgesi bulunan,
*Medeni hakları kullanmaya ehil olduğunun beyan belgesi bulunan,

KİŞİLER OLARAK,
bizler, bu amaç doğrultusunda, aktiviteler düzenlemek, ve hukuksal kazanımlardan, siyasal imkanlardan yararlanmak üzere,

Siz gibi En Büyük Mülki Amirliğe başvuruyoruz.

Bu yasal kitap örgütü için imzalarımız:
-Ahmet Remzi İnanç
-Ümit Erdem
-Ümit Şimşek
-Yakup Okumuşoğlu
-Ata Mustafa Soyak
-Ayşe Tosuner
-Şennur Şensoy
-Ümit Erdem
-Birsel Lemke
-Eren İlhan Güney
-Erkan Avşar
-Fatih Ergün
-İbrahim Sivrikaya
-Levent Özay
-Mehmet Olukman
-Murat Alparslan
-Nuri Gündüz
-Oktay Konyar

BU VATAN ÇİRKİN ÖRDEKLERLE GÜZELLEŞECEK

Bülent AKYÜREK

Sevgili kalemdaşlarım... Lütfen toplumdan dışlanmış birer çirkin ördek olduğumuzu ve bu kafayla bize hiç bir zaman hiç bir insanın iş vermeyeceğini aklımızdan çıkarmayalım. Biz itildikçe güzelleşelim. Yenildikçe kazanmasını öğrenelim çarçabuk. Yeminle söylüyorum onların çok az vakitleri kaldı. Ne atacak yalanları ne de kullanılmamış maskeleri var artık.
Soğan kadar beyinleri vardı, onu da-Kelkaniler'den nasıl tiraj alırız, on beş yaşındaki sübyanların bekaret kanıyla iki şiir daha nasıl yazarız, kaç televizyona kaç dizi daha pazarlarız diye bitirdiler kendilerini.
Biz çirkin ördekler, adam gibi adamlarla yola koyulur ve yüz kitap okumadan bir sayfa yazı yazmamasını kendimize prensip edinirsek, çok büyük tirajlarda gözümüz olmadan, dipten ama derinden akmasını bilirsek, en önemlisi en önce kendi kendimizi eğiterek ve eleştirerek yürürsek, inanın bana öyle bir sıçarız ki mermere ve öyle bir çatlar ki mermer buna siz de şaşırırsınız.
Tarihin sayfaları aç ama soylu, nemli bodrumlarında divitini yüreğine, divitini ciğerlerine saplayıp adam gibi metinler, kitaplar yazmış insanları hak ettiği yere er ya da geç getirmiştir. Bülent Ortaçgil, Cem Karaca, Erkin Koray az tirajla kalitelerinden ödün vermeden ama daima şöhret olarak hatta birer idol olarak koşuyorlar kulvarlarında.

14 roman yazmış 30 yaşında bir yazar olarak yazı yazmanın çok ciddi bir iş olduğunu söylemek isterim. Haftalık dergilerde genellikle "ben yazdım oldu, bu hafta da yetiştirdik" mantığı vardır. Bir dergi asla insanların amatör ruhlarını tatmin edeceği ya da sevgililerine yazamadıkları,söyleyemedikleri şeyleri yayınlatacakları bir ağlama duvarı olmamalı.
Aydınlığın kurbanları hep körler olmuştur... Cemil Meriç, Eşber Yağmurdereli karanlık dünyalarından çıkmak için yazıyı vasıta ettiler kendilerine... Çünkü aydınlık, kör için birinci dereceden ihtiyaçtır. Zira çölde suyun serabı görülür. Oysa bütün kurum ve kuruluşlarıyla iflas etmiş ülkemizde ne kadar da çok kuş, böcek yazarı var... Kusura bakmayın... Böyle de yazı olur mu demeyin. Ben istedim ki bu dergide herşey ortada olsun. Gizlimiz saklımız olmasın. İşin mutfağında okurlarımız da olsun. Şimdilik bu sayfayı küçük bir çağrı metni olarak kabul edin.
Haftaya mı? Haftaya illa ki Türkiye'nin gündemine bomba gibi düşecek, kanatan yazılarımla geleceğim.
Biz hoş geldik, siz de hoş bulursunuz İnşallah...

DİPNOT:
BÜLENT AKYÜREK'in VADİ YAYINLARI'ndan çıkan son kitabı ÇÖLDEKİ PENGUEN kitapçılarda... Kitap kurtlarına duyurulur.

NANAY NENEM

İzmir'de Tariş ve Gültepe olayları oldu ve ben sıkıyönetim mahkemelerinde, örgüt üyesi olarak, 3 polisi öldürdüğü iddiasıyla TCK 146. maddesi uyarınca Anayasayı tebdil, tağyir ve ilga suçlaması ile yargılanan Rize, Fındıklı doğumlu, **Ali Akgün**'ün avukatıydım. Yüzünü, ilk kez sıkıyönetim ilk duruşmasında gördüm. Savcılık makamında daha dün Anayasa Mahkemesi Başkanlığı'na adaylığını koyan, Hava Hakim Yüzbaşı **Yalçın Acargün** var. Ve o zincirli ithalattan men uygulama kaşifi...
Şirinyer Askeri Cezaevi'nde, onu ziyaretim sırasında tepemizde Deniz Albay, Kara Binbaşı, Teğmenler, Çavuşlar ve nefer ordusu bizi dinlerken, O'nun bana anlattığı, hatta benim de askeri yargıtayda savunma sırasında anlattığım bir **Nanay Nine** hikayesi vardır.

"Ağabey, biliyorsun Rize'nin Fındıklı kazasındanım. Anneannemin adı Nanay... Yörenin tek kırık çıkık ustası... Bir de fakir dostu dayı ve Ağa var... Birbirlerine düşman bunlar... Bir gün yörede dağlık arazide, ikisi karşılaşmışlar, atışmışlar ve benim dayım ağayı yuvarlamış ve onun kaburgası kolu falan kırılmış. Sonuçta, ağayı büyük evine getirmişler. Köyde duyulmuş ağanın kırıkları...
Köyde yaşayan Nanay Nenem de duymuş. Duyar duymaz evinden çıkıp ağanın evine yollanmış. Ve eve girişi sessizlik yaratmış; aileler can düşmanı... Neyse, ağanın odasına giren Nanay Nenem su istemiş, ak bez istemiş, sarmış sarmalamış. İşini layığıyla yapmış. Ee, tam gidecekken dönmüş ağaya; "Ağa ağa, ben buraya yörenin terk kırık çıkıkçısı olduğum için geldim. Benim oğlumla olan mücadelen ayrıdır. Bana şükran duygunla bu meseleyi karıştırma. O ayrı, bu ayrı demiş..." dedi.
Şimdi Senih Ağabey, ben devlette çatıştığımdan bahisle yargılanan bir militanım. Beni yargılayan hakimler de Nanay Nenem gibi olabilirler mi?" dedi.
Ben, sizce ona ne demişimdir?

SENİH ÖZAY

Heseldos'un anlattıklarına göre zaman kavramının başlangıcında evren uçsuz bucaksız bir boşluktan ibaretti. Bu boşluğa kaos deniliyordu. Derken bu boşlukta bir dişi tanrı ortaya çıktı, çok geçmeden de Eros. (İlk tanrısal çift: Uranus ve Gea) / Zaten köpeklerin yerleşik hayata geçmesine gerek yok (Bülent Akyürek- Yağmur Getiren Fırtına, 34) / **Ne varsa yaşanılmış ve paylaşılmış yasak bir kitap gibi durmakta şimdi (Ahmet Telli)** / laahhy...

Sinemamızın Sert Aktörü

MESUT KARA

EKREM BORA

Çocukluğumun geçtiği kasabadan arabalı varuplar kalkardı, 60'lı yılların sonunda ilkokulda okuyan bizler iskele meydanında toplanır, çevre bostanlardan ve plajlardan denize girerdik. Kimimiz vapur yolculuğu yapacak olan "yerli turistlere" gazoz, simit, patlamış mısır satardı. 70'li yılların ortalarına kadar bu "şenlik" sürmüştü. Sonraki yıllarda semtimizin "bitirimleri" olan ve böyle olacakları da o zamanlardan belli olan kimi çocuklar, el altından o yıllarda yasak olan Marlboro, Kent, Pall Mall gibi yabancı sigaraları satarlardı. Yine bu "korkusuz" çocuklar arabalı vapurun en üstüne çıkıp, yolcuların denize attıkları 10 kuruş, 25 kuruş gibi bozuk paraları kapmak için birbirleriyle yarışarak denize balıklama atlarlardı. Denize atlayan çocuklar birkaç kez daldıktan sonra elinde bir demir parayla çıkar ve vapur yolcuları tarafından alkışlanırlardı. Henüz 10-12 yaşlarındaydık. İskele meydanı ve sahil, biz çocuklar için her zaman eğlenceli oluyordu. O yıllarda herkes birbirini tanırdı. Örneğin ilaç almak için İskele Meydanı'ndaki Eczacı Cemal'e gider, 'Ben falancanın oğluyum, öksürük şurubu istiyorum' derdik. Eczacı Cemal Amca ilacı verir, 'evdekilere selam söyle' deyip bizi yolcu ederdi. Sonra babam uğrayıp parasını öderdi. Sahilin hemen bitimindeki iskele meydanı şenlikli bir yerdi. Oradan yazlık sinemalara gidilir, sinema dönüşü yine iskele meydanından geçip sahilde ya da belli günlerde o meydanda fener alayları yaparlardı. Şimdi ne sahil kaldı, ne denize girilen plajlar ne de o eski iskele meydanı.

70'li yılların hemen başıydı sanıyorum, iskele meydanında Ekrem Bora'ya rastlamıştım. Şimri rengini hatırlamadığım bir Mersedes araba kullanıyordu ve arabalı vapur kuyruğuna girmişti. Nasıl heyecanlandığımızı ve sevindiğimizi anlatamam. Hemen arabanın etrafında kümelenmiştik. Ekrem Bora, filmlerinin dışında hep bu görüntüsüyle kalmıştı aklımda. İzlediğim ilk filmi hangisiydi anımsamıyorum. Fakat etkilendiğim ve beğenerek izlediğim çok filmi vardı. Bunların başında "Acı Hayat", "Suçlular Aramızda", "Sürtük", "Dikkat Kan Aranıyor" geliyordu.

Türk sinemasında oynadığı rollere en oturan, "Yakışan" oyunculardan biridir Ekrem Bora. Her rolün adamıdır fakat her rolü kabul etmez. Filmlerin sert ve yalnız adamıdır. İlk dönem filmlerinden "Cehennemde Buluşalım"da kendini seyrettiğinde sert erkek rollerinde daha başarılı olduğunu farkeder. 60'lı yılların başında bir dergi röportajında "yumuşak, romantik, pelte gibi rolleri kabul etmiyorum" diyordu. "Bu söylediklerim benim için çok mühim şeylerdir.Bir artist karakterini tahlil etmeli ve oynayacağı rolleri de buna göre belirlemelidir."

Ekrem Bora'yla SODER'de buluşuyoruz. "Tahsili yarım bıraktım sinema için" diyor. Ekrem Bora konuşmaya başladığımızda. 1932 yılında Ankara'dadoğmuş. "İlkokul ikinci sınıfta İstanbul'a geldik. Sonra ortamektep falan derken sinema merakı başladı. "Ekrem Bora babasını hiç görmemiş. "Ben 40 günlükken Eskişehir'de şehit düşmüş." Babası Türkiye'de ilk uçan asker pilotlardanmış. Onyüzbaşı Mazhar Bey. Ekrem Bora'nın gerçek adı Ekrem Şerif Uçak. "Babam ilk uçan pilotmuş. Babam uçtuğu zaman Zeki Paşa diye bir Paşa varmış. 'Mazhar sen ilk uçan pilotsun, Yazıcıoğlu soyadını bırak Uçak koy soyadını' demiş. Soyadımız öyle kalmış. Sinemaya girdiğim zaman Sezai abi (Solelli), 'Sen şimdi yarışmayı kazandın. Uçak iyi olmaz, tayyare gibi. Bora koyalım senin soyadını' dedi. Öyle kaldı."

1953 yılında Yıldız mecmuasının açtığı yarışmayı kazanır Ekrem Bora. O yıllarda tanıdığı sinema yazarı Sezai Solelli 'seni ille artist yapalım' diyordur. "Nasıl olacak dedim, 'Önce yarışmaya gireceksin. Kazanırsın, kazanamazsın onu bilemem' dedi. Girdik, birinci olduk. İlk filmimi 1955'te yapabildim. Yarışmayı kazanınca Lale Film, İpek Film gibi şirketlerle anlaşma yaptık. Tam filme başlayacağız, birgün kapı çaldı. Askerlik şubesinden bir kağıt geldi, yoklamaya çağırıyorlardı. Askere gittim. Önce Erzincan sonra da Diyarbakır'da bitirdim askerliğimi. 55 senesinde teskereyi alıp döndüğümde hemen piyasaya daldım, ilk filmim "Alın Yazısı". Sonra 60'lara, 70'lere kadar geldik. İyi filmler yaptık. Sayısını unuttum? Geçenlerde hesaplamaya çalıştım 200'ün üstünde film yapmışım. Derken kriz başladı sinemada. Önce seks filmleri furyası başladı sonra da sol içerikli filmler yapıldı. Bu krizde de ben her sene film yapıyordum. Sonuna kadar çalıştım. Geçen sene İbrahim Tatlıses'le "Fırat"ta oynadım.

1994 yılında Orhan Aksoy'un yönettiği "Yumuşak Ten" Ekrem Bora'nın son filmi. Engin Ayça'nın yönettiği "Soğuktu ve Yağmur Çiğseliyordu" filmindeki oyunuyla 1991 yılında 28. Antalya Film Festivali'nde en iyi erkek oyuncu ödülü alır. özel ödüllerin dışında "Sürtük" filmindeki oyunuyla da 1966 yılında yapılan 3. Antalya Film Festivali'nde en iyi erkek oyuncu ödülü almıştı Ekrem Bora. Sinemaya girdiği dönemde Ayhan Işık, Fikret Hakan, Eşref Kolçak ve Ahmet Mekin vardır. "Başladığımız dönemde sinemadan pek birşey anlamıyorduk. Zamanla intibak ettik. Bir takım imkansızlıklara rağmen bir şeyler verebiliyorduk sinemaya. Hiçbir zaman düşündüğümüzü yapamadık sinemada. Tam doğru dürüst birşeyler yapmaya yeltenirken pat dedi sinema beyaz bayrak çıkardı. Dikkat ediyorum dünya sinemasında benim yaşımda olan aktörler başrol oynuyor. Burada o düşünce yok. "Konu açılmışken soruyorum; "Sinemanın krize girme nedenleri size göre nelerdi?"

"Krize girmesinin en önemli nedeni, televizyon ve videonun çıkması. Dünya sinemaası da bunları yaşadı, Amerikalılar ne yaptılar krizi aşmak için, olağanüstü senaryolarla yola çıktılar, teknolojiyi çok iyi kullandılar. Bizim onlara yetişmemizin imkanı yok tabii. Seks furyasının da etkisi oldu, sol içerikli filmlerin de. Bunlar biraz hırpaladı Türk sinemasını. "Krizde sinemada yapılan hataların payı var mıydı? Kriz önceden görüldüğü halde buna göre önlemler alınabilir miydi? Türk sinemasının yıllarca küçümsenmesinin nedenleri nelerdi? "Şimdi küçümseme neden oluyor, biliyor musunuz? Bizim seyircimiz Amerikan filmini seyrediyor. Amerikan filmiyle Türk filmi arasında bir balans yapmamız gerekiyordu. Doğru Türk filmi diye alay ederlerdi. Ama bizbunu güzel şeyler yaparak yendik. Ama tabii bir Avrupa filmlerinin, Amerikan filmlerinin üstüne çıkamadık, çıkmamıza imkan yok. Onlardaki teknoloji bizde yok." Son yıllarda iş de yapan iyi filmler çekildi. Bir kıpırdanmadan hatta patlamadan sözediliyor. Bir değişim mi yaşanıyordu. Son dönem Türk sinemasını Ekrem Bora nasıl görüyor? "Geçtiğimiz Antalya ve Adana'da jürideydim. Yeni kuşaklar birşeyler yapmaya çalışıyor ama bizim halkımızın anlayamayacağı tarzda yapıyorlar. Sizin yaptığınızı anlıyor muydu? diyeceksiniz, tabii anlıyordu. Bu güne kadar ayakta kalmamızın sebebi yaptığımız filmler. Bizi ayakta tutan seyircidir. Bundan sonra ne olur sinema, böyle giderse bilemiyorum. Şansları pek yok diyorum. Bu yapılan filmlerde bir yerde kalır. Yani gençlik şanssız bu bakımdan. Kiminle karşılaşsak 'sizin filmleriniz başkaydı' diyorlar. Demek ki seyirciye bir şeyler verebilmişiz. İnşallah yeni nesil de iyi götürür bu işi. Ben şimdi birşey yapmıyorum. Sinemadan birşey beklemiyorum, piyasanın durumu malum. Ama bırakamıyoruz, bir kere o tozu yutmuşuz."

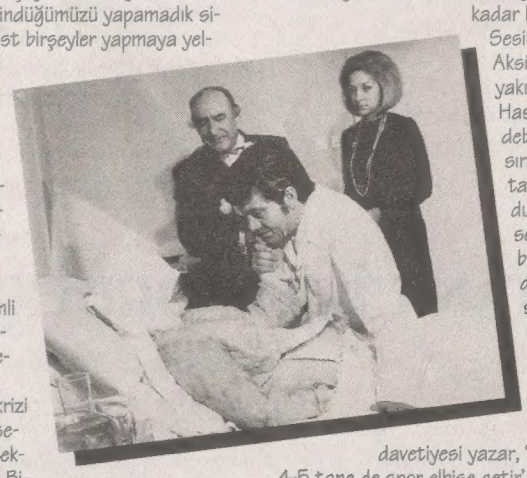

Ekrem Bora da birçok arkadaşı gibi sinemanın kriz döneminde sahneye çıkar, ticaretle uğraşır. "Sinemayla geçinseydik aç kalmıştık. Mobilyacılık yaptım. 71 yılında başladım, Avrupa mobilya getiriyorduk, İtalya'dan getiriyorduk mallarımızı. Sahneye çıktım 1972 yılında. O bir dönemdi. Para kazandık tabii, turne yaptık bütün Türkiye'de Ekici Över'in sahibi Hasan Ekici birgün, metazori 'sahneye çıkacaksın' dedi. 'O kadar kolay mı yahu' dedim. Sesim de müsaitti, Sadun Aksüt'ten ders aldım. Çok yakın aile dostumuzdu. Hasan Kazankaya Caddebostan'ı açıyordu o sıralar, ben de Caddebostan'da yazlıkta oturuyordum. Orada çıktım 4-5 sene gitti böyle, sonra bıraktım. Sahneden aldığımız parayı sinemadan alamadık. Sinemadayken aldığımız parayı üstümüze başımıza harcardık. Mesela rejisörün asistanı iş davetiyesi yazar, 'abi sen 6 takım resmi, 4-5 tane de spor elbise getir', "Bir çok oyuncunun bu yüzden rol alamadığını söylüyorum. O sırada yanımızda oturan Yusuf Sezgin de bunu "hala öyle. Kıyafete göre rol veriyorlar. 'Onun gardrobu yok, bu rolü alamaz' diyorlar" diyerek doğruluyor.

"ADANALI TAYFUR"

Mesut KARA

"İşte 1950'lerde yeni sinema anlayışının başladığı, adını Türk sinemasına veren Yeşilçam Sokağı... Bütün hayatımı adadığım, anılarımın kaynağı, hayallerimi yeşerten, her yıl karısını, kocasını, okulunu, işyerini bırakarak artist olmak için Anadolu'dan gelenlerin uğrak yeri Yeşilçam Sokağı... Hangi birinden başlasam? Sokak ortasında rol keserek ilgi çekmek isteyenlerden mi, devrin ünlü artistlerini görmek için toplanan meraklı kalabalığından mı, 'Cahide Sonku beni çağırtmış, rolü beğenmedim. Paşa rolü için 25 lira az deyip reddettim' gibi palavralar atarak ömür tüketen figüranlardan, ne oldum budalası zavallılardan mı?..." (Yeşilçam'ı Benden Sorun, Öztürk Serengil, Milliyet Yayınları)

Uzun süredir hasta olan ve 11 Ocak'ta yitirdiğimiz Yeşilçam'ın "Adanalı Tayfur'u, Öztürk Serengil, hayatını adadığı Yeşilçam'ı anılarında böyle anlatıyordu. O büyülü dünyanın sokaklarına, kahvelerine, setlerine "artist namzeti" olarak adım attığında o da zor günler yaşar. İyi bir rol "kapma" düşleriyle günlerce aç, susuz bekler kahvelerde. Kostümü, gardrobu olanlara, iyi ilişkileri olanlara verilir roller. Öztürk Serengil'in üstüne giyecek elbisesi, ekmek

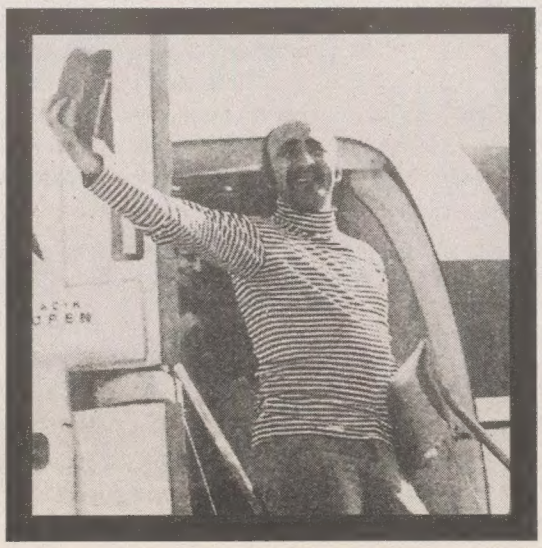

alacak parası yoktur o günlerde. Düşlediği roller gelmez bir türlü. (Yıllar sonra şöhreti yakaladığında, büyük paralar kazandığında ise bütün servetini kumar tutkusu yüzünden kaybeder.) Birgün Cahide Sonku'yla görüşmek üzere çağırılır. Ödünç aldığı giysilerle gider görüşmeye. Fakat Cahide Konku'yla görüşemez ve rolü de alamaz. Kadim dostu Fikret Hakan'ın annesi sahip çıkar onlara. Suphi Kaner'le birlikte Fikret Hakan'ın evinde kalırlar.

İlk fimlerinde kötü adam tiplemesiyle ünlenen Öztürk Serengil, "Adanalı Tayfur" tiplemesiyle yıldızlaşır. "Yeşşeee", "Abidik gubidik", "Şepkemin altındayım" dediğinizde sadece Öztürk Serengil gelir aklınıza. Yıllar önce televizyonda yaptığı "Gülünüz Güldürünüz" adlı şov-yarışma programıyla yeni yetenekleri çıkarırdı karşımıza. Son yıllarda televizyon dizilerinde rol alan Öztürk Serengil, vefakar bir dost olduğunu bildiğimiz Müjdat Gezen'in "Hababam Sınıfı" müzikalinde de tekerlekli sandalyesiyle rol almıştı.

Aylar önce "Yeşilçam'da unutulmayan Yüzler" kitabım için söyleşi yapmak istemiştim Öztürk Serengil'le. Fakat konuşamayacak kadar hastaydı. Birkaç kez telefonla görüşebildik. Yeşilçam bir yıldızını daha yitirdi. "Adanalı Tayfur" yok artık. Unutmayacağız.

Ayağında Kundura Yar Gelir Dura Dura / Paşam Hükümetten Düştünüzl.. Hal Ne? Ne? İsmet İnönü (Terazi Burcu) / **Hepimiz zorluklar içinde büyüdük (Berna Laçin)** / Düşmek etrafını görmemektendir (Arif Damar) / **Sırtında paltosu yok / Dışarda kar yağıyor / döne döne / buram buram / dışarda kar yağıyor (Ünol Büyükgönenç)** / Gene gün battı / karanlık kapladı yolları (Odisseya 3. Bölüm) / **hııl** / Aya benzer yüreğim doğal olarak da dipteyim Musti...

HARMAN YERİ

Tolga Çandar

BİZE DELİ GEREK DELİ

Başta İstanbul'da yaşayanlar ollmak üzere, bazılarının Ankara için düşündüklerini biliyoruz artık. Üstadın dediği gibi, Ankara'nın en güzel yanı İstanbul'a dönüşüymüş, şu köy kılıklı şehirde nasıl vakit geçiriyormuşuz... Ankara'da yaşayanları aşağılamak için kullanılacak sözler el kitabı'ndan alıntı yapar gibi, hepsi de aynı şeyi söyler hemen hemen.

Bazen bu muhabbet öyle eğlenceli bir hal alır ki, tadından yenmez: Söz gelimi, vatandaş Ağrı'da doğmuş büyümüş. İstanbul'da bulunan bir üniversiteyi kazanana kadar da Ağrı'dan hiç ayrılmamış. Okulunu bitirdikten sonra bir şirkette işe başlamış, bir yıl sonra da, iş takibi için Ankara'ya gelen ekibe dahil edilmiş, görgü ve bilgisini artsın diye. Nasıl olduysa oldu, aynı masada oturuyoruz. Yükselebilmesi için önünde engel olarak gördüğü ve kurtulmak için çaba sarfettiği anlaşılan Ağrı aksanıyla, döktürmeye başladı hazret; 'Yov abe, Ankara büyük bir köydür haa burda nası vakit geçiriyorsunuz?..'

La havle vela guvvete...

Ünlü filozof Sokrates öğrencileri ile Akademia ormanlarında yürüyüş yaparken söyleşmektedir. Bir an durur, yemyeşil ağaçlara, şırıl şırıl akan derelere, mis gibi kokan rengarenk çiçeklere bakar ve 'Bu doğanın ruhsuzluğu beni kahrediyor, hadi Agora'ya geri dönelim' der. Agora kent merkezidir ve insanların en yoğun olarak bulundukları alandır. Sokrates Agora'ya geri dönelim derken, kalabalıkların arasına, insana, geri dönelim demek istemiştir. Öğrencilerine insanın doğadan daha önemli olduğunu mu anlatmak istemiştir? Belki de...

Ahmet Telli'nin sözcükleriyle anlatmak gerekirse, bir kenti güzelleştiren dostlarımdır. Doğa elbette çok önemlidir ancak insanın dostlarının olmadığı bir güzellik, çok daha anlamlı gelmiyor bana doğrusu.

Oysa, sevgili dostlar, Ankara dışında hiç bir kentte yaşanması olası olmayan hoşlukların yaşanalığı bazı dönemler vardır ki, Ankara'dan ayrılası gelmez insanın. Zorunlu bir ayrılış olsa bile, iş bitimince en hızlı şekilde dönmenin yollarını ararız. Bu dönemde hiç bir şey kaçırılmaya gelmez çünkü...

Bizim için bu süreç seçim tarihinin ilanı ile, resmen başlar ve üç ayrı dönem olarak gerçekleşir:

1-Bu dönem seçim tarihinin kesinleşmesi ile birlikte aday adaylarını genel merkezlere akın ettiği dönemdir. Şu anda tam da bu dönemdeyiz.18 Nisan aday adayları düşmeye başladılar yavaş yavaş. Bu dönemde, her siyasi parti adaylarının kulis yaptıkları mekanlar bellidir. Siz malum lokalde ya da lokantada otururken, kapıdan giren ekibin hangi partiden olduğunu fazla düşünmezsiniz. Doğrudan, ekip hangi bölgenin ekibidir, aday adayı hangisidir, diğerleri kimler olabilir, ekonomik durumları nedir, mesleği eğitim durumu, kaç karısı ve çocuğu vardır, kendisini seçilmeyi ne kadar yakın görüyor, gündüz yaptıkları kulis verimli geçmiş mi, seçilirse ne kadar süre sonra parti değiştirebilir vb. olasılıkları değerlendirilir. Bu noktada hemen belirtmeliyim ki, çalışma arkadaşlarınızı, çok iyi seçmelisiniz ki, yaşayacağınız keyif maksimum olsun. Veri araştırma şirketi elemanı gibi davranan birisiyle eğlenemezsiniz.

2- Tekrar aday olmamış eski milletvekillerinin, dinamit yemiş kefal balığı gibi ortalıkta dolanıp, parlementoda bulunduğu süre içinde yapmak isteyipte yapamadığı işlerden, nedenlerinden, söz edip günah çıkarttıkları, gider ayak Ankara'nın kalıcı, simalarıyla iyi ilişkiler kurmaya çalıştıkları dönemdir. Seçilip Ankara'ya gelir ve meclis lojmanlarına yerleşirler, çocuklarda kasabadaki okullarından alınıp, eğitim kaltesi yüksek bir okula kaydettirilir. Seçim kaybedilip te geri dönülürken en önemli konulardan biri budur. Sanki parlemontada olduğu süre içerisinde eğitim kalitesinin yurt geneline yaygınlaştırılması, eğitimde fırsat eşitliği gibi konuları aklına bile getirmeyen bizlermişiz gibi, bize dert yanar. Ya sabır, gider ayak yakmayalım şunun canını...

3-Vekillerimizin seçilip Ankara'ya taşınmalarını takip eden ilk bir kaç aylık dönemdir ki, en keyifli dönem de bu dönemdir bizim için. Kasabadaki ekonomik gücüne, bir de siyasal güç ekleyen hazret, aday adayı iken gösterdiği tüm çekingenliğini ve de saygılı tavrını ukalalığa bırakmış, küçük dağları nasıl yarattığından dem vurmaya başlamış. Biz buna 'Yeni Gelen Vekil Sendromu' diyoruz ve tedavisi mevcut: Soğuk Duş Tedavisi!

Ülkemizde sıkça yaşanan seçim dönemlerinden edindiğimiz deneyimin ışığında uygulanan şok tedavisi ya kesin sonuç verir ve hazret normalleşir ya da bir daha görünmemek üzere kaybolur. Siyasal gücünün önünde eğilecekler varken, seni ne yapsın. Ta ki, ikinci dönemi yaşayana kadar...

Her seçim döneminde umutla bekleriz ki, şu parlemontaya bi kaç tane deli gelsin. Aday adaylarına bakacak olursak, bu seçimde de yine akıllılar da delilerin güzelleştirdiği dünyayı yaşanamaz hale getirmek için uğraş vermişler.

Sokrates, Kopernik, Vanin gibi düşünce, bilim ve sanat adamları deli oldukları gerekçesi ile başlarına çorap örülmedi mi, akıllılar tarafından.

Bu ülkenin deli kadrosunda açık var değerli dostlar ve ne yazık ki bu kadro için başvuruda bulunabilecek pek fazla adam da yok, böyle bir talep te...

Bir fıkrayla konuyu bağlayalım dilerseniz:

Adamın acelesi var, gazı koklemiş gidiyor. Tam akıl hastahanesinin önünde tekerleği patlıyor. Siniriyle inmiş arabasından, stepneyi çıkarmış, vidaları söküp yere koymuş, stepneyi yerine takmış, tam vidaları takıp işi bitirecekken hızla yanından geçen arabanın rüzgarıyla vidalar hoop kanalizasyona... Adamda bir öfke, küfrediyor çaresizlikten. Akıl hastahanesinin tellerinden delinin biri olayı izliyor başından beri.

-Pışt, demiş, deli; adama.

-Ne var lan.

-Gelsene bi buraya.

-La git, Allahın delisi, bi de senle mi uğraşıcam...

Bu arada adam ne yapsam, ne yapsam diye dövünüyor. Deli yine:

-Pışt!

-La ne var oğlum, ne var lan?..

-Diğer üç tekerlekten birer vida sök, simetrik biçimde stepneye tak, bir kilometre ilerdeki vidacıya kadar seni götürür, orada eksikliklerini tamamlar işini görürsün.

Hay Allah senden razı olsun kardeşim demiş adam ve eklemiş:

-İyi de kardeşim, bu zekayla senin burada ne işin var?

-Deli olmak başka şey, aptal olmak başka şey, demiş deli.

Dostlukla.

Tolga Çandar

Gecekondu yapanlar oy kullanmasın (Tayyip Erdoğan) / Aklım almıyor, alamıyor. Bir politikacının etek ya da pantolon giyip giymediğine mi bakacağım yoksa fikirlerine mi? Anlayabilmiş değilim... (Aptülika) / **Geldiğimizde otlar yemyeşildi ve kuzeydeydi güneş (Kemal Burkay)** / Ayağı kırılmış o tahta masa senden çok vefalı çıktı sevgilim (Ümit Besen) / **Nereye ey geyik ülkem nereye (Mehmet Çetin)**/ Ben ni uyumim gı, inci mi saycam (Birsen'in annesi)

157 HAFTA

KATİLLERİ HALA CEZALANDIRILMADI

AMBULANS

EMERGENCY

AMBULANS

AMELİYATHANE

AMELİYATHANE

AB Rh+

HASTANE

ERTAN